

IZVJEŠTAJ

ZA 2021. GODINU

Urednica:
Mirjana Kučer

Grafička obrada i dizajn naslovnice:

Tea Bubić

Fotografija naslovnice:

Domine - organizacija za promicanje ženskih prava

Izdavač:

Domine - organizacija za promicanje ženskih prava

Split, travanj 2022.

Sadržaj

Uvodno o Dominama.....	6
Domine u 2021. godini	8
I. Ženski društveni centar „Aida Koludrović“	10
1. Edukacijsko – istraživački program	11
1.1. Edukacije	11
1.2. Istraživački projekti Domina.....	12
2. Program za mlade (volonterstvo i aktivizam mladih)	14
2.1. Volonterstvo.....	14
2.2. Aktivizam mladih	18
3. Program osnaživanja žena	19
3.1. Ekonomsko osnaživanje.....	19
3.2. Osnaživanje za aktivno uključivanje u društvo i građanski aktivizam.....	20
3.3. Političko osnaživanje	21
II. Centar ženske podrške „Maja Čulić“	22
4. Direktna pomoć i podrška ženama preživjelim nasilje te žrtvama	24
5. Krizni centar za preživjele seksualno i druge oblike nasilja.....	32
III. Centar za ženska prava „Vinka Bulić“	34
6. Zagovaranje	35
7. Partnerstva i mreže	46
❖ Mreže	46
❖ Partnerstva.....	49
8. Suradnje	51
IV. Organizacijski razvoj.....	55
9. Edukacije	55
9.1. Edukacija volontera	55
9.2. Edukacija stručnog tima.....	56
9.3. Edukacija za članice i suradnice stručnog tima savjetovališta	59
10. Organizacijski razvoj.....	62
11. Materijalna i financijska podrška radu udruge	64
12. Solidarno s drugima.....	66
Projekti u 2021. godini	67
Sažetak.....	74
Summery.....	77

Jednakost pred zakonom još nije i jednakost u životu. Nama je potrebno da žena radnica postigne, ne samo pred zakonom, već i u životu jednakost s muškarcem radnikom. Zato je potrebno da žene radnice imaju sve više i više učešća u upravljanju društvenim poduzećima i upravljanju državom... iz nekadašnjeg jednomjesečnog biltena „Jugoplastike“, splitske tvornice koja je nekad zapošljavala skoro 10 000 žena, u povodu Dana žena. (Radnice Jugoplastike 1952. - 1993.)

Uvodno o Dominama

Domine, feministička organizacija čiji je primarna misija zaštita ženskih ljudskih prava i promicanje ravnopravnosti spolova iz Splita osnovana je 2002. godine. Udruga je formalno registrirana u srpnju 2003. godine, a u svoj „prvi“ ured uselila je na Međunarodni dan žena, 8. ožujka 2004. godine.

Udruga Domine radi na području grada Splita i Županije te Republike Hrvatske od 2002. godine. Udruga se registrirala 2003. s osnovnim ciljem promicanja prava žena i ravnopravnosti spolova. Tijekom gotovo 20 godina postojanja provodile smo brojne projekte sukladne našim ciljevima i misiji te s vremenom razvile 5 programe primarno usmjerene osnaživanju djevojaka i žena i to edukacijsko - istraživački program, program direktne podrške ženama i drugim žrtvama obiteljskog nasilja, program zagovaranja i umrežavanja, program političkog i ekonomskog osnaživanja žena, te poseban program za mlade. Programi se provode kroz tri definirana centra: Ženski društveni centar: „Aida Koludrovič“, Centar za žensku podršku „Maja Čulić“ te Centar za žensku podršku „Vinka Bulić“

Kroz naš Centar za podršku ženama pružamo psihološku, opću te pravnu podršku i besplatnu pravnu pomoć. Osim usluga savjetovališta udruga ima podršku privremenog smještaja kroz krizni centar te podršku preživjelima seksualno nasilje. Također udruga usluge provodi na širem teritoriju Splitsko-dalmatinske, a po potrebi i drugih županija u okruženju, prije svega na području Dalmacije i Like.

Program direktne podrške ženama pružamo kroz Savjetovalište „Maja Čulić“ za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji. Savjetovalište se uspješno razvija već više od 10 godina i kao takvo prepoznato je od strane korisnica i institucija. Cilj programa je direktna podrška ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji na području 4 dalmatinske županije te prevencija, odnosno osvještavanje važnosti prevencije i zaštite od nasilja, kao i aktivnosti zagovaranja učinkovitijeg pristupa problemu te kao četvrti važan cilj podizanje kapaciteta relevantnih dionika, dakle, udruge koja provodi projekt, partnera, te nadležnih institucija na području provedbe. Udruga je tijekom tri godine koliko provodi program ostvarila slijedeće rezultate: povećan broj korisnika; provedene kampanje i podignuta vidljivost odnosno prepoznatljivost savjetovališta u javnosti; podignuta razina edukacije tima savjetovališta i proširena volonterska baza te ostvareni kontakti s lokalnim vlastima u cilju financijske održivosti rada

savjetovališta. Također je ostvarena suradnja sa centrima za socijalnu skrb, policijom te odjelom za podršku žrtvama i svjedocima pri splitskom Županijskom sudu.

Savjetovalište je registrirano pri MDOMSP za pružanje usluga opće i pravne podrške. Također ima i certificirani mobilni tim za podršku žrtvama trgovanja ljudima. Udruga je tijekom 2020. razvila program privremenog smještaja u kriznim situacijama te terenske posjete uglavnom na širem ruralnom području dalmatinske regije. Naše su projekte i programe tijekom godina prepoznali su mnogi donatori, kako lokalni/regionalni, nacionalni te strani, među njima od 2004. redovno i Grad Split, Ured za socijalnu skrb, u manjoj mjeri Ured za mlade, kao i za kulturu. Također smo korisnici, bilo kao nositelji ili partneri projekata iz EU fondova (Cards, Phare, IPA, Erasmus, ESF, ESC).

Istraživački program se bavi ženskom prošlošću Splita i Dalmacije. Cilj nam je kroz ovaj program prikazati kontinuitet ženske borbe i ukazati na važnost prisustva žena u javnom prostoru. Teme istraživanja su i primjena rodni politika odnosno rodno osjetljivog proračuna i generalno tema nasilja na širem području Dalmacije (4 županije).

Kroz edukacijski centar udruga provodi treninge i edukacije političarki i mladih te provodi program cjeloživotnog obrazovanja. Kroz različite aktivnosti nastojimo osnažiti žene i mlade za preuzimanje aktivnije uloge, sudjelovanje u javnom i političkom životu. Posebna pažnja posvećuje se programu ekonomskog osnaživanja kako žena tako i mladih.

Kroz program zagovaranja i umrežavanja važno je istaknuti uspješno zagovaranje otvaranja kriznog centra za podršku preživjelim seksualno i druge oblike nasilja u gradu Splitu, te u 2021. godini stavljanje u fokus pitanja femicida. Udruga je također prepoznata u zajednici po brojnim uspješno realiziranim javnih akcija. Neke od njih su, Ljubičasti Peristol u povodu 100 godina ženskog pokreta u Splitu i Noćni marš za prava žena, potom akcija 100 lampiona za 100 ubijenih žena, prije toga, Mjesečnica – 28 dana aktivističko-umjetničke intervencije u javnom prostoru, performans sluškinjina priča, Crvene cipele, Njemu 1000 kuna, njoj vječni te u 2021. Ni jedna žrtva više - ni jedna žena manje!

Udruga je članica europske mreže za borbu protiv nasilja nad ženama WAVE (Women Against Violence Europe) te nacionalne mreže za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama u svrhu seksualnog iskorištavanja, PETRA. Pored toga udruga je članice LPZ SDŽ, klastera CEDRA, Ženske mreže Hrvatske i Članice Domina angažirane su u koordinaciji Ženske mreže Hrvatske, Platformi za međunarodnu razvojnu suradnju CROSOL, Udruga je također članica Nacionalne koordinacije Anna Lind Fondacije, Europskog ženskog lobija (EWL) te Euro-mediteranske feminističke inicijative, IFE-EFI, Međunarodne mreže ženskih muzeja (IAWM).

Domine u 2021. godini

Godina 2021. predstavlja važnu razvojnu prekretnicu u radu Udruge Domine u području podrške ženama koje su preživjele seksualno nasilje. Na temelju dugogodišnjeg savjetovaniškog rada i uočenog porasta prijava ovog oblika nasilja, Udruga je započela s **razvojem kriznog centra za žrtve seksualnog i drugih oblika rodno utemeljenog nasilja**, čime su postavljeni temelji za specijalizirani, traumi-informirani model podrške u lokalnoj zajednici.

Podaci iz rada savjetovaništa ukazuju na promjene u strukturi i složenosti slučajeva. Tijekom 2021. godine zabilježen je rast broja žena koje prijavljuju seksualno nasilje, a u ukupnoj strukturi slučajeva ovaj oblik nasilja činio je oko 12 %. Najmlađa korisnica imala je 14 godina, dok je najstarija imala 47 godina, što jasno ukazuje na širok dobni raspon pogođenih žena i potrebu za diferenciranim i dugoročnim oblicima podrške.

Kako bi odgovorila na ove potrebe, Udruga je sustavno ulagala u razvoj stručnih kapaciteta za rad s traumom. Stručni tim Domina, zajedno s kolegicama iz SOS Rijeka, prošao je specijaliziranu edukaciju za rad s preživjelima seksualnog nasilja, koju su vodile Lepa Mladenović i Marijana Senjak, obje psihologinje s dugogodišnjim iskustvom rada sa žrtvama. Edukacija je bila usmjerena na razumijevanje traumatskih iskustava, primjenu traumi-informiranog pristupa i razvoj konkretnih vještina za rad s korisnicama koje su preživjele seksualno nasilje.

Savjetovanište je tijekom godine pružilo podršku za ukupno 211 osoba, uz izražen porast složenosti slučajeva, osobito u segmentu seksualnog nasilja. Podrška je uključivala psihološko savjetovanje, pravnu pomoć i psihosocijalni rad, a sve veći broj korisnica zahtijevao je dugotrajan i specijaliziran pristup. Upravo su iskustva iz savjetovaništa dodatno potvrdila nužnost uspostave kriznog centra kao ključne karike u sustavu zaštite žena.

Paralelno s razvojem direktnih usluga, Udruga je intenzivirala zagovaračke aktivnosti usmjerene prema Gradu Splitu i Splitsko-dalmatinskoj županiji, s ciljem uspostave kriznog centra i razvoja specijaliziranih usluga podrške. U tom razdoblju na području grada i županije nisu postojale specijalizirane usluge za žene koje su preživjele seksualno nasilje, što jasno ukazuje na strukturni nedostatak institucionalnog odgovora i dodatno naglašava važnost razvoja izvaninstitucionalnih modela podrške.

U cjelini, 2021. godina obilježena je jasnim strateškim pomakom prema razvoju specijaliziranog, traumi-informiranog pristupa u radu sa ženama koje su preživjele seksualno nasilje. Pokretanjem inicijative za krizni centar, jačanjem stručnih kapaciteta i artikulacijom zagovaračkih zahtjeva, Domine su dodatno učvrstile svoju ulogu ključnog aktera u ovom području te postavile temelje za daljnji razvoj integriranog i dostupnog sustava podrške.

I. Ženski društveni centar „Aida Koludrović“

Aida Koludrović, (Samara, Rusija, 11. IV. 1886 - Split, 12. IX. 1976.

bila je znanstvenica, etnologinja i prevoditeljica. U Splitu završila građansku školu 1899. i radila kao službenica. 1935. zaposlila se u Etnografskom muzeju, kojega je od 1946. do umirovljenja 1959. bila ravnateljica. Formirala se uz njegova utemeljitelja i prvoga upravitelja

K. Tončića. Osnovnom zadaćom držala je istraživanje i prezentaciju

svih aspekata narodnoga života i kulture, čime se vodila i u popunjavanju zbirka te obradbi građe. Godinama je precrtavala uzorke veza s dalmatinskih ženskih marama po kojima su se radili ukrasi na košuljama i haljinama modernog kroja, čitala je stručnu literaturu, stare tekstove, a od 1936. godine

piše stručno-popularne radove o etnografskoj građi. Ustrojila je mrežu muzejskih povjerenika, nastojala oko pokretanja istraživačkoga rada i zapošljavanja stručnoga osoblja. Od druge pol. 1930-ih

objavljivala kraće stručno-popularne članke u dnevnom tisku i prigodnim izdanjima, posebno o ženskim nošnjama, narodnim igrama te radu Muzeja. Zbornik. Zagreb 1964) te, u izdanju Muzeja,

knjižice *Ženske varoške nošnje u sjevernoj i srednjoj Dalmaciji* (1954) i *Vrlika* (1956).

Aida Koludrović je bila samouka znanstvenica. Usvajala je etnografska i etnološka znanja i vještine iz entuzijazma i ljubavi. Tečno je govorila pet svjetskih jezika - ruski, francuski, engleski, njemački i talijanski, a s francuskog jezika je i prevodila. Bila je vrlo sistematična i pedantna, do u detalje je istraživala i proučavala. Nakon II. svjetskoga rata tiskani su joj prilozi o mirazu u Kaštel-Gomilici, o

Etnografskom muzeju i nošnjama iz zadarske okolice (Anali Historijskog instituta JAZU u Dubrovniku, 1953; Muzeji, Beograd 1953; Zadar. Obnovila je nakon sedamnaest godina predratnu izdavačku djelatnost muzeja te je izdala dvije knjige: „Ženske varoške nošnje u sjevernoj i srednjoj Dalmaciji“, 1954-te i „Vrlika“, 1956-te. Bila je prava etnologinja sa znanstvenim interesom. Ostavština joj se – među ostalim opsežan rječnik nazivlja nošnja, korespondencija i etnografska građa – čuva u Muzeju. Tekst o njoj objavila je udruga Domine u svojoj publikaciji *Povijest žena Splita i Dalmacije*.

1. Edukacijsko – istraživački program

1.1. Edukacije

Kroz program edukacije provode se aktivnosti cjeloživotnog obrazovanja, poput tečajeva šivanja, izrade suvenira, koje imaju ulogu podizanja znanja i vještina, ali i osnaživanja polaznica. U 2021. održana su ukupno 2 ciklusa šivanja, krojenja i vezenja. Također stručnjakinje udruge Domine provodile su programe edukacije za vanjske korisnike-ce, suradničke organizacije te članice, volonterke i korisnice udruge.

Tako je u listopadu održana edukacija volonterki za rad sa žrtvama preživjelim seksualno nasilje. Edukaciju o radu sa preživjelim seksualno nasilje pripremila je i vodila feministička konzultantica Lepa Mladenović iz Beograda.

U dva dana, koliko je trajala edukacija volonterke su imale priliku čuti i usvojiti znanja i vještine iz tema kao što su feministički principi rada s traumom, neurobiologija te briga za sebe. Ciljevi edukacije bili su razumijevanje seksualnog nasilja kao

mehanizma održanja patrijarhalne strukture društva i ugnjetavanja žena; razumijevanje socijalizacije žena za ulogu „dobre djevojčice “kao pripreme za žrtve seksualnog nasilja; razumijevanje feminističke definicije seksualnog nasilja; razumijevanje termina KULTURA SILOVANJA; razumijevanje uloge konzultacija sa ženama koje su preživjele seksualno nasilje; upoznavanje s feminističkim principima konzultantskog rada sa ženama koje su preživjele seksualno nasilje; razumijevanje traume seksualnog nasilja: njene uloge, emocija od kojih je sačinjena, tehnike rada u cilju iscjeljivanja traume; razumijevanje neurobiološke osnove traume seksualnog nasilja; upoznavanje tehnika i vještina brige o sebi te uvećavanje samopouzdanja.

Tijekom 2021. godine održan je niz predavanja i edukacija za umirovljenike i korisnice partnerske organizacije Žene Kosovske doline iz Uzdolja, općina Biskupija kod Knina.

1.2. Istraživački projekti Domina

U 2021. godini Domine su nastavile razvijati istraživačke projekte. Glavne teme istraživanja su nasilje nad ženama i u obitelji te ženska prošlost Splita i Dalmacije. Također je započet projekt koji se bavi analizom i zagovaranjem primjene rodno osjetljivog proračuna na lokalnoj razini.

Tijekom godine provodila su se slijedeća istraživanja:

- Istraživanje životnih priča radnica „Jugoplastike“ dio je projekta „O kruhu i ružama – prikupljanje životnih priča bivših radnica Jugoplastike“, a provodi se u okviru Europskih snaga solidarnosti uz financijsku podršku Agencije za mobilnost i programe EU. Tijekom pripreme istraživanja, prikupljanje životnih priča radnica nekadašnje splitske tvornice Jugoplastika, sociologinje, zaposlenice i volonterke Domina Te Bubić, Petra Sinovčić i Katarina Križan analizirale su sadržaj časopisa kako bi prikupile što više podataka o tom

kolektivu. Predmet analize bili su mjesečni bilten Jugoplastike koji je izlazio od 1974. do 1991. te arhiva Slobodne Dalmacije, od 1954., godine nakon osnutka Jugoplastike do 1992., godine pretvorbe Jugoplastike u Diokom.

- Analiziran je proračun jedinica lokalne/područne samouprava s obzirom na stupanj integracije rodnih aspekata. Točnije radi se o analizi potreba i proračunskom odgovoru koji uvažava načela ravnopravnosti spolova. Razvijena je metodologija za analizu proračuna te se o tome gdje se vidi potencijalan prostor za izmjene u sljedećoj proračunskoj godini.
- Krajem siječnja udruga Domine provela je online istraživanje među pružateljima institucionalnih i izvaninstitucionalnih usluga namijenjenih ženama koje su preživjele nasilje i žrtvama nasilja u obitelji. Upitnik je primarno bio namijenjen za istraživanje na području Splitsko-dalmatinske županije, ali je distribuiran na 25 adresa na širem području sve 4 županije s područja Dalmacije radi sveobuhvatnog uvida u stvarnu

sliku. Tim prije jer su korisnice savjetovališta Domina su također sa šireg područja Dalmacije. Anketirane su udruge, centri za socijalnu skrb te Caritasova skloništa. Istraživanje je potvrdilo da nema adekvatnog odgovora na utvrđene potrebe, niti se provode politike i preporučeni standardi prevencije i zaštite od nasilje.

- Istraživanje o nasilju i seksualnom uznemiravanju žena u politici pokazalo nam je da svaka treća žena u politici ima iskustvo seksualnog nasilja i uznemiravanja. Domine su od proteklih parlamentarnih izbora kroz nekih godinu dana provodile istraživanje o tome koliko su žene u politici suočene sa seksualnim nasiljem i uznemiravanjem, te su rezultate istog objavile 14. svibnja u Izjavi za medije, dva dana pred Lokalne izbore 2021. Svaka treća ispitanica doživjela je neki oblik seksualnog uznemiravanja ili nasilja u politici, ali je to samo 12 % njih prijavilo. Međutim 2/3 ispitanica osjetile su se drugačijom ili drugom samo stoga jer su žene.; 60% iskusilo je seksističke komentare na vlastiti račun, a 2/3 bilo je "počasćeno" seksističkim aluzijama i "šalama" na račun žena.
- Tijekom svibnja započelo je s provedbom istraživanje prikupljanja životnih priča žena koje imaju iskustvo boravka u skloništima, domovima za žrtve obiteljskog nasilja odnosno u sigurnim kućama. Istraživanje je provedeno prema finaliziranom protokolu na posljednjem sastanku istraživačkog tima u travnju. Istraživački tim čine Tina Pavlović Garžina iz Centra za društveno-humanistička istraživanja iz Zadra te Tea Bubić i Petra Sinovčić iz Domina. Tijekom svibnja obavljena su prva dva intervjua odnosno prikupljene dvije priče žena koje su zaštitu od nasilja u obitelji potražile kroz smještaj u sigurnu kuću ili dom za žrtve obiteljskog nasilja.

2. Program za mlade (volonterstvo i aktivizam mladih)

2.1. Volonterstvo

Udruga Domine kroz pet programa koje provodi godišnje okuplja više od 50 volonterki i volontera. Udruga Domine i ove godine predala je izvještaj o volontiranju za 2021. godinu. U 2021. godini evidentirano je 51 volonter i volonterka koji su kroz različite programe udruzi dali podršku od 1435 volonterskih sati. Posebnim uspjehom udruga smatra razvijanje volonterskih programa mladih i to kroz programe Europskih snaga solidarnosti, te volonterke kriznog centra za pomoć i podršku ženama i drugim žrtvama nasilja. Od 2021. godine mogućnost volontiranja na pružanje primarne besplatne pravne pomoći u savjetovalištu udruge Domine imaju i studentice i studenti Pravne klinike Pravnog fakulteta u Splitu, a suradnja će se nastaviti i u ovoj godini. Poseban doprinos volonterke daju u programu osnaživanja i zagovaranja, te su osmislile, pokrenule i provele brojne akcije koje su definitivno doprinijele prepoznavanju Domina kao organizacije koja zagovara prava žena i rodnu ravnopravnost i zalaže se za vidljivije i ravnopravnije mjesto žena u društvu.

2.1.1. Volonterske aktivnosti u Dominama

Volonterski sastanak u susret Danu žena 2021.

Rad volonterki i volontera u 2021. godini koordinirale su Tea Bubić i Petra Sinovčić dok je na samom kraju 2021. godine taj posao preuzela volonterka Nikolina Kozlica. Volonterske aktivnosti započele su u veljači planiranjem događaja za Dan žena, 8. ožujak. Volonterske aktivnosti dogovaraju se na redovnim volonterskim sastancima. Doprinos volontera vezan je provedbu programa zagovaranja kao što je planiranje javnih akcija, obilježavanje Dana žena i Mediteranskog ženskog festivala. Volonterke sudjeluju u radu kriznog centra te u pravnom savjetovalištu volontiraju studentice i studenti Pravne klinike Pravnog fakulteta u Splitu.

Posebno smo ponosne na volonterske projekte mladih koji se provode u okviru Europskih snaga solidarnosti.

2.1.2. Volonterski projekti /ESS

„O kruhu i ružama – prikupljanje životnih priča bivših radnica Jugoplastike“

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

Projekt se provodio u okviru Europskih snaga solidarnosti uz financijsku podršku Agencije za mobilnost i programe EU. Kroz projekt je snimljen dokumentarni film O kruhu i ružama s životnim pričama radnica Jugoplastike, provedeno je sociološko istraživanje prikupljanja životnih priča te analiza sadržaja biltena Jugoplastike i Slobodne Dalmacije u vremenu djelovanja ovog radnog kolektiva. Šest volonterki udruge Domine tijekom razdoblja od svibnja 2020. do travnja 2021. provodile su projekt koji je za cilj imao istraživanje o životnim pričama radnica Jugoplastike kako bi se dokumentirala ženska prošlost Splita. Uz to, cilj je bio istraživati o položaju žena na tržištu rada nekad i sad. Na kraju, cilj je bio i dodatno osnažiti i osposobiti skupinu mladih za rad na edukacijsko - istraživačkim programima i projektima. Projekt je imao pozitivan učinak na zajednicu kao i na grupu volonterki koja je provela projekt te na

udругu Domine. Mladi volonterke su, uz podršku mentorice, imali priliku usavršiti svoja znanja i profesionalna iskustva u provedbi projekta, ali i u provedbi istraživanja (metodološke, organizacijske i timske vještine). Uz to su produbili svoja znanja o temi projekta. Projekt je bio sociološki, povijesni i kulturni doprinos dokumentiranju i očuvanju povijesti grada Splita.

Projekt je svojim aktivnostima većinom ispunio očekivane ciljeve, a proveden je u skladu s ciljevima i prioritetima Programa. No, zbog poteškoća nastalih uslijed pandemije Covid-19 bolesti, neke od aktivnosti provedene su uz modifikacije zbog čega nije ostvaren planirani učinak u vidu promocije projekta. Također, uslijed pandemije skupina nije bila u mogućnosti do kraja provesti dubinska istraživanja što će rezultirati objavom znanstvenog rada nakon završetka projekta. U sklopu nastavka projekta, organizirat će se veću izložbu i široj javnosti predstaviti rezultati istraživanja, što je predviđeno za 2022. godinu.

„PričaONA solidarnoSTi“

S krajem travnja završen je još jedan volonterski projekt u okviru Europskih snaga solidarnosti, „PričaOna solidarnoSTi“. Projekt se bavio prenošenjem priča iz ženske prošlosti Splita različitim korisničkim skupinama te prenošenjem znanja o kontinuitetu ženske borbe u Splitu i Dalmaciji na mlade generacije. Tijekom trajanja projekta mladi su se uključili u istraživanje ženske prošlosti, a edukativna tura je nadopunjena s pričama o novim ženama. Snimljena su promotivna videa za buduće ture, a dodatan uspjeh je uključivanje volonterki u organizaciju drugog po redu Mediteranskog ženskog festivala. Projekta „PričaONA solidarnoSTi“ se provodio od 30. travnja 2020. do 1. svibnja 2021. u okviru Europskih snaga solidarnosti uz financijsku podršku Agencije za mobilnost i programe EU. Na projektu je bilo angažirano 6 mladih volonterki udruge Domine. Cilj je projekta bio promicati opće vrijednosti društva kao

što su ravnopravnost spolova, socijalna uključenost i prihvaćanje različitosti kroz priču o ženskoj prošlosti. Specifični cilj projekta je bio promovirati žensku prošlost kako bi se postigla veća vidljivost žena u javnom prostoru. Dodatno, cilj je bio stvoriti prostor za suradnju i osnaživanje drugih marginaliziranih društvenih skupina te na kraju osnaživanje i proširivanje volontiranja u udruzi i šire u zajednici, a jačanjem grupe volonterki. U sklopu projekta organizirane su brojne aktivnosti poput: 2. Mediteranskog ženskog festivala, radionica, javnih akcija, webinarara, filmskih večeri, edukacijskih šetnji, snimljenih videa te oslikavanja murala. U provedbi aktivnosti ostvarena je suradnja s drugim lokalnim partnerima, što je pohvalno. Volonterke su zadovoljne provedbom projekta, međusobnom suradnjom te su imali značajne prilike za osobni i profesionalni razvoj. U projektu je došlo do promjena uslijed pandemije koronavirusa, no skupina je uspješno provela zamjenske aktivnosti i čak provela više aktivnosti od planiranih. Projekt je proveden u skladu s načelima i pravilima Programa te, uz određene modifikacije zbog poteškoća nastalih uslijed pandemije koronavirusom, i u skladu s projektnim prijedlogom.

Naš projekt **RadiONA solidarnoSTi** primjer je dobre prakse. Projekt se provodio u 2020. godini, ali je u 2021 prepoznat od strane Agencije za mobilnost i programe EU kao primjer dobre prakse. U svojoj ocjeni AMPEU navodi da je projekt proveden „...s ciljem povećanja vidljivosti žena u javnom prostoru te povećanja ravnopravnosti žena u Splitu, tijekom 12 mjeseci koliko je projekt trajao organizirano je više javnih akcija i radionica;zagovaralo se usvajanje Europske povelje za ravnopravnost na lokalnoj razini te se zagovaralo da više gradskih ulica nose imena žena. Poseban uspjeh projekta je održavanje prvog Mediteranskog ženskog festivala i doprinos ženskoj prošlosti grada Splita."

Priča ženske solidarnosti

U kolovozu 2021. započeo je s provedbom još jedan volonterski projekt mladih. Cilj je projekta podržati korisnice savjetovišta udruge Domine. Tijekom 2021. započele su volonterske aktivnosti

usmjerene na osnaživanje i podršku korisnica savjetovališta. Projekt se provodi od 15.08.2021. do 14.08.2022. godine.

2.2. Aktivizam mladih

Mladi su dio akcija Domina i njihov je doprinos vidljiv u oblikovanju i provedbi svih javnih istupa Domina. Neke od aktivnosti u 2021. godini bile su radionica izrade letaka i transparenata povodom Međunarodnog dana žena. Također je organiziran razgovor s političarkama: Zašto politici trebaju žene - o ženama i politici i/ili o ženama u politici.

O tome zašto su politici potrebne žene i zašto je važno da se upravo mlade žene uključe u politiku razgovarale smo sa zastupnicama u Hrvatskom saboru iz X. izborne jedinice: Danica Baričević, HDZ, Katica Glamuzina, SDP, Marijana Puljak, Centar.

3. Program osnaživanja žena

Program osnaživanja žena treći je program koji se provodi kroz Društveni centar za žene Aida Koludrović. Cilj mu je kroz različite, prije svega edukacijske aktivnosti približiti ženama, a i šire temu ženskih prava i ravnopravnosti. To će se postići u naredne tri godine razvijanjem ženskih studija, te programa usmjerenih osnaživanju žena za preuzimanje aktivne uloge u društvu, gospodarstvu, prije svega na tržištu rada te u politici.

3.1. Ekonomsko osnaživanje

Kroz 2021. provedene su brojne radionice namijenjene ekonomskom osnaživanju korisnica udruge Domine. Tako je u veljači provedena radionica izrade lutaka i kostima za prikaz znamenitih žena iz splitske prošlosti, a radovi su prikazani na izložbi u Zlatnim vratima u povodu Međunarodnog dana žena.

Korisnice su imale priliku naučiti takozvane *soft skills* o tome kako se predstaviti poslodavcu i voditi razgovor za posao. Tijekom godine održana su dva ciklusa tečaja šivanja, krojenja i vezenja. Cilj je ovih radionica potaknuti žene preživjele nasilje na aktivnije uključivanje u svijet rada.

Tečaj šivanja, krojenja i vezenja uspješno se u Dominama organizira već četvrtu godinu za redom, pod vodstvom naše dugogodišnje suradnice i volonterke Maje Krstić i udruge Liga za prevenciju ovisnosti. Vodeći se činjenicom da su samo ekonomski osnažene žene zaista emancipirane i slobodne Domine godinama kroz svoj program cjeloživotnog učenja potiču žene da razvijaju svoje kreativne sposobnosti i koriste ih kroz osmišljavanje i pokretanje vlastitih poslova i izvora osnovnog ili dodatnog prihodovanja. Cilj radionice je ekonomsko osnaživanje žena, odnosno podizanje znanja i vještina korisnica modela, odnosno korisnica savjetovališta.

3.2. Osnaživanje za aktivno uključivanje u društvo i građanski aktivizam

Tijekom 2022. godine provedene su brojne aktivnosti osnaživanja poput **radionica art terapije**. Provedena su dva ciklusa od 6 radionica. Art terapija kao primarno sredstvo komunikacije koristi stvaralački likovni proces. Takav vid izražavanja daje nam priliku za uviđanjem, strukturiranjem i procesiranjem misli i osjećaja koji su, posebno u ovom izazovnom razdoblju, nerijetko uzburkani. Kroz vježbe na radionicama polaznice (13) radile su s različitim tehnikama kroz što se potiče eksperimentiranje i istraživanje, a time i upoznavanje samog sebe. Predviđene radionice (6), pa tako i prva održana će biti tematske.

Svaka radionica se fokusirala na određeni aspekt važan za psihičku dobrobit. Krovni cilj cijelog ciklusa je povećanje samosvjesnosti, izražavanje, oslobađanje od stresa te kvalitetno provođenje vremena u dobrom društvu. Voditeljica poludnevničkih radionica je Doris Veronika, mag.psych. i edukantica ekspresivne art terapije za praktičare. Novi ciklus art terapije u Dominama.

Ona je također organizirala i provela radionicu na temu: **Kako biti sretna-sretan?** Ta je radionica namijenjena osnaživanju korisnica integrativnog modela i zainteresiranim volonterkama u savjetovalištu udruge Domine.

Tijekom druge polovice 2021. održan je niz **radionica osnaživanja mladih**. Uvodna radionica poslužila je osnaživanju mladih za preuzimanje aktivnije uloge u društvu o održane su i online radionice emocionalne i medijske pismenosti te radionica financijske pismenosti

I u 2021. godini u sklopu međunarodne kampanje #16danaaktivizma u borbi protiv nasilja nad ženama organiziran je **besplatni tečaj samoobrane za žene!**

Organizirana su dva tečaja, u petak i subotu 26. i 27. studenog u suradnji s Absolute Workout - Split, te Karate klubom Zacshin. Na tečaju su polaznice imale priliku upoznati se s tehnikom KRAV MAGA, ali i naučiti kako prepoznati i suočiti se u situaciji verbalnog konflikta, fizičkog uznemiravanja, pokušaja udarca ili hvatanja za kosu, pokušaja povlačenja i opasnih hvatova. Uz svladavanje tehnike samoobrane polaznice su učile kako se obraniti, ali i kako neutralizirati neugodnu situaciju, kontrolirati svoje reakcije u stresu i donositi odluke pod pritiskom. Tečaj je naišao na izuzetan interes polaznica, čiji je broj bio ograničen zbog epidemioloških mjera. One koje su bile na tečaju bile su izuzetno zadovoljne pokazanim i naučenim, Tečaj je promoviran kroz lokalne medije.

3.3. Političko osnaživanje

U susret lokalnim izborima: žene u politici

Domine su u petak, 14. svibnja, dan prije izborne šutnje odaslale u javnost izjavu kao podsjetnik da u politici i političkom životu žene još uvijek nisu ostvarile ravnopravnost te se uz brojne strukturne probleme žene u politici često susreću sa seksualnim uznemiravanjem i seksualnim zlostavljanjem. U Izjavi se navodi kako nas u nedjelju očekuju novi lokalni izbori, koji su, čini se, najmanje do sada u fokus stavili pitanje žena. I to baš u vrijeme krize izazvane Covidom-19 koja je žene pogodila u značajnoj mjeri, socijalno i ekonomski te ih u povećanoj mjeri izložila nasilju u obitelji. Pri tome, ne zaboravimo radi se izborima za lokalnu vlast koja bi u prvom redu trebala ponuditi odgovore na to kako poboljšati kvalitetu života u zajednici, navodi se u Izjavi. U izjavi su dalje navedeni podaci iz istraživanja o izloženosti žena u politici nasilju i seksualnom uznemiravanju. Na kraju se u Izjavi navodi, u nadi da će sljedeći izbori vidjeti više žena na listama i u konačnici na svim razinama vlasti pozivamo sve građane i građanske da u nedjelju izađu na izbore! Izabranim kandidatima želimo da u svojim politikama usvoje načela ravnopravnosti spolova i kreiraju politike sukladno suvremenim demokratskim vrijednostima.

Za žene u politici organiziran je webinar „**Kako upravljati proračunom JLSP iz rodne perspektive**“. Webinar je primarno bio namijenjen političarima i političarkama koje/i su uključeni u donošenje odluka na lokalnoj razini. O rodnom proračunu govorile su Nikolina Kozlica koja je u uvodu objasnila načela rodnog proračuna.

II. Centar ženske podrške „Maja Čulić“

Maja Čulić, bila je prva predsjednica Ženske narodne Zadruga koja je osnovana 7.12.1918. godine. Ženska narodna zadruga bila je najaktivnija i prema nekim zapisima, između dva svjetska rata, najhumanitarnija organizacija koja se borila za bolji položaj žena u društvu i priznavanje uskraćenih im građanskih prava. U okviru organizacije djelovala je humanitarna sekcija sa savjetovalištem za majke.

Maja Čulić rođ. Nižetić (Selca, Brač, 1891 - Zadar, 1984). Davanjem imena prvo savjetovalištu, a potom i Centru ženske podrške "Maja Čulić", udruga je željela da njegov rad bude prepoznatljiviji te na korist ženama koje trebaju pomoć i podršku. I doista u protekloj godini još jednom se pokazalo da je potreba za organizacijom koja podržava žene itekako opravdana i da je pred nama dugi put do zadovoljavajućeg odgovora na stvarne potrebe žena i djevojaka koje doživljavaju nasilje te žrtava nasilja u obitelji.

Aktivnosti koje su se provodile kroz Centar ženske podrške usmjerene su na razvijanje autonomnog savjetovališta, odnosno jačanje kapaciteta s ciljem podizanja kvalitete usluge te pokretanje kriznog centra, prvog takve vrste u Splitu i Hrvatskoj.

Udruga Domine ima savjetovalište za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji od 2010. a registrirano kao savjetovalište u 2016. godini. Savjetovalište se u prošloj godini proširilo na krizni centar za preživjele seksualno i druge oblike nasilja. Tijekom 2021. godine neki oblik podrške unutar savjetovališta i kriznog centra dobilo je ukupno 211 osoba, od toga 200 žena i 11 muškaraca. U odnosu na prethodnu 2020. godinu, evidentirano je ukupno 170 novih korisnica-ka (160 žena i 10 muškaraca). Što se tiče načina pružanja podrške bilo je 388 sati osobne podrške, 174 telefonske podrške, 25 podrške putem Interneta te 22 terenska posjeta. Projektom pružanja besplatne pravne pomoći u 2021. godini obuhvaćeno je 102 korisnice-ka, od kojih 99 žena i 3 muškarca. Pruženo je 77 sati opće pravne informacije, 80 sati pravnih savjeta, 7 sati sastavljanja podnesaka, 10 zastupanja u postupcima pred javnopravnim tijelima te 11 sati pravne pomoć u izvansudskom mirnom rješavanju spora. Besplatnu pravnu pomoć primile su 63 osobe u protekloj godini dok su u protekle tri godine 188 osobe primile su neki oblik primarne BPP od strane ovlaštenog odvjetničkog ureda Vera Vučković. Većina korisnica su žene i to u dobi od 35 do 55 godina. Najmlađe korisnice su imale 14 godina te je

ukupno bilo 5 korisnica mlađih od 18 godina. Njima su pružene opća pravna informacija i pravni savjet. Korisnici dolaze većinom iz Splitsko-dalmatinske županije, ali kako je udruga uvela terenske posjete tako su korisnice s ruralnih područja u sve četiri dalmatinske županije (Žegar, Runovići, Lokvičići, Bisko, Vrgorac, Unešič, Uzdolje, Janjina). Također, budući postoji mogućnost online savjetovanja korisnici su i iz drugih dijelova Hrvatske (Zagreb, Metković, Šibenik, Osijek, Korčula). Većina upita vezana je za obiteljsko i kazneno pravo (nasilje u obitelji, seksualno nasilje), ali i imovinsko-pravne odnose te u manjoj mjeri radno pravo i upravno-pravna pitanja. Uspješnost prethodne godine je suradnja s Pravnom klinikom Pravnog fakulteta u Splitu te uključivanje studenata Pravnog fakulteta u rad savjetovališta uz mentorstvo odvjetnice. Generalno, podignuta je dostupnost i kvaliteta usluge psihološke i pravne pomoći žene žrtve nasilja i žrtve obiteljskog nasilja u SDŽ. Udruzi je ojačala kapacitete savjetovališta i kriznog centra (stručne edukacijske radionice, uključivanje volontera Pravne klinike, edukacija volontera kriznog centra) što je doprinijelo povećanju kvalitete usluge što je također utjecalo na rast brojem i zadovoljstva korisnika-ca koji su savjetovalište prepoznali kao mjesto podrške i sigurnosti.

SAVJETOVALIŠTE "MAJA ČULIĆ"
ZA ŽENE ŽRTVE NASILJA I ŽRTVE OBITELJSKOG NASILJA

2021.

Ukupan broj korisnica/ka		211
spol	ženski	200
	muški	11

Ukupan broj novih korisnica/ka		170
spol	ženski	160
	muški	10

Način pružanja podrške	sati
osobno	388
telefonski	174
terenski posjet	22
mail/društvene mreže	25

Pružena vrsta podrške		sati	broj korisnica/ka
psihosocijalna podrška		101	64
opća informacija		97	76
pravni savjet & opća pravna informacija		71	55
BPP	opća pravna informacija	6	6
	pravni savjet	80	54
	sastavljanje podnesaka	7	6
	Zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima	10	8
	Pravna pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora	11	10
psihološka podrška		180	32
obiteljsko savjetovanje		10	4
osoba od povjerenja		13	11
financijska/materijalna pomoć		20	11
privremeni smještaj		3	3
UKUPNO		609	

4. Direktna pomoć i podrška ženama preživjelim nasilje te žrtvama

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sustava, obitelji i socijalne politike

Projekt „*Žena ženi – osnaživanjem i podrškom ZA društvo bez nasilja*“ provodio se u partnerstvu s CZSS

Makarska, podružnica Vrgorac, te Društvom psihologa u Splitu i Udrugom za palijativnu skrb Split. Cilj je provedbe projekta podizanje razine usluge sprječavanja i zaštite žena žrtava nasilja i žrtava nasilja u obitelji kroz aktivnosti savjetovanja i podrške, podizanja svijesti, edukacije i zagovaranja u Dalmaciji. Projekt traje od 1. prosinca do 30. studenog 2021. godine.

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike (MRSOSP) u okviru Poziva za prijavu projekata udruga koje pružaju usluge savjetovaništva za žrtve nasilja u obitelji u Republici Hrvatskoj za 2020. godinu.

Tijekom 12 mjeseci koliko je projekt trajao, dakle od 1.12.2020. do 30.11.2021. kroz savjetovaništvo udruge Domine prošlo je 205 korisnice-ka 194 žene i 10 muškaraca. Brojkom, 182 osobe po prvi put se obratila za neki oblik pomoći i podrške udruzi. Kad govorimo o načinima pružanja podrške 356 puta ona je pružena direktno ili osobno, 158 puta telefonski, 28 puta kroz e-mail ili društvene mreže. Stručnjakinje koje pružaju bilo pravnu, psiho-socijalnu ili psihološku pomoć i podršku 20 puta su izašle na terenski posjet. Terenski posjeti su obavljani na području Splitske, ali i susjedne Šibenske županije. Kada govorimo o vrstama podrške pruženo je ukupno 560 sati podrške. Od toga 172 sata psihološke podrške, 171 sat opće i psiho-socijalne podrške, 187 sati pravne podrške, 182 psihološke od čega 10 sati obiteljskog savjetovanja. 11 osoba primilo je neki oblik financijske ili materijalne pomoći dok je 8 osoba od povjerenja pružilo podrške 8 korisnica u postupku pred policijom, na DORH-u ili na sudskim ročištima. Tijekom 12 mjeseci provedbe projekta osiguran je privremeni smještaj u kriznom centru udruge za 3 osobe.

Terenski posjeti

Tijekom 2021. godine udruga Domine nastavila je s praksom terenskih posjeta korisnicama i korisnicima Savjetovaništva.

Stručni tim koji čine odvjetnica i psiho-terapeutkinja, odnosno psihologinja tijekom siječnja i početkom veljače dva puta je izašao na teren te posjetio korisnice Savjetovaništva „Maja Čulić“ na području gradova Imotskog, Primoštena i Kaštela.

Terenski rad nastao je kao odgovor na potrebe korisnica slabijeg imovnog ili zdravstvenog stanja u vrijeme pandemije izazvane Covidom-19 te se pokazao kao uspješan pristup rješavanju problema s kojima su korisnice-korisnici suočeni te kao prihvatljivi oblik podrške. Dio je to usluga individualnog savjetovišta koje su dostupne korisnicama-cima udruge Domine. Savjetovište je trenutno financirano kroz jednogodišnji projekt savjetovišta „Žena ženi – osnaživanjem i podrškom ZA društvo bez nasilja“.

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike (MRSOSP) u okviru Poziva za prijavu projekata udruga koje pružaju usluge savjetovišta za žrtve nasilja u obitelji u Republici Hrvatskoj za 2020. godinu.

Provedba integrativnog modela žena preživjelih nasilje

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sustava, obitelji i socijalne politike

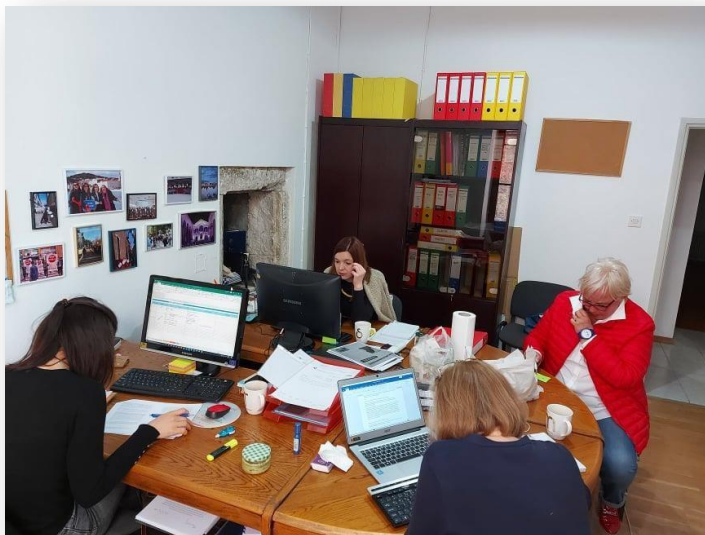
U prvoj godini provedbe programa „*Mreža ženske podrške – širenje mreže socijalne usluge podrške ženama žrtvama nasilja i žrtvama obiteljskog nasilja na području Dalmacije*“ kreiran je integrativni model osnaživanja i podrške ženama po izlasku iz skloništa i nasilnih veza u koji je uključeno 12 žena.

Tijekom prve godine provedbe integrativnog modela osnaženo je 12 žena te je održano 10 radionica za volonterke uključene u sustav podrške kreiran kroz ovaj integrativni model. Istovremeno ženama uključenim u model integracije kroz osnaživanje i podršku pruženo je 43 sata opće, psiho-socijalne podrške, 41 sat pravne i stručne podrške te 38 sati psihološke podrške. Žene uključene u model osnažene su ekonomski (pronalaženje posla, zapošljavanje, edukacije i drugi oblici podrške) te socijalno (terapijske radionice, akcije u zajednici, volontiranje u zajednici i sl.).

U sljedećoj godini provedbe planirano je uključivanje još 12 žena koje su izašle iz skloništa i/ili nasilnih veza s područja 4 dalmatinske županije na kojima se program provodi u kreirani integrativni model. Program se provodi u partnerstvu s centrima za socijalnu skrb Supetar, Ploče i Zadar (podružnice Gračac i Obrovac) te s udrugama Centar za društveno-humanistička istraživanja iz Zadra i Žene Kosovske doline, Uzdolje, Biskupija). Tijekom prve godine educiran je veliki broj volonterki za rad sa ženama preživjelim nasilje te je formiran tim volonterki za podršku u kriznim situacijama. Isto tako osnažene su volonterke za podršku ženama preživjelim nasilje i obiteljsko nasilje na područjima gdje do sada takva izvaninstitucionalna usluga nije postojala te je dodatno podignuta svijest o važnosti sprječavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Posebno vrijedan doprinos

je razvijen model integracije žena po izlasku iz skloništa uz volontersku podršku drugih žena te je kroz istraživački program udruge Domine napravljena pilot analiza proračuna grada Splita s obzirom na primjenu rodno osjetljivog proračuna u kreiranju lokalnih javnih politika sprječavanja i borbe protiv nasilja nad ženama te je metodom životnih priča započeto istraživanje o iskustvima žena u sigurnim kućama i skloništim, a s obzirom na kvalitetu i vrstu usluge, odnosno stupanj zadovoljstva samih korisnica s obzirom na njihove potrebe.

Program „Mreža ženske podrške – širenje mreže socijalne usluge podrške ženama žrtvama nasilja i žrtvama obiteljskog nasilja na području Dalmacije“ kojeg financira MRMSOSP.

Pravni priručnik za rad u savjetovalištim za žene i obiteljsko nasilje

Povodom Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, 22. rujna udruga Domine objavila je sveobuhvatni Pravni priručnik za rad u savjetovalištim za žene i obiteljsko nasilje.

Objavljeni Priručnik o pravima žena iz područja obiteljskog, kaznenog i prekršajnog socijalnog prava namijenjen je svima koji rade u savjetovalištim za žene žrtve nasilja i žrtve obiteljskog nasilja. Autorica Priručnika je Lana Kučer, pravnica, vanjska suradnica udruge Domine.

Priručnik je nastao u sklopu projekta "Žena ženi - osnaživanjem i podrškom za društvo bez nasilja" uz

financijsku podršku Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku te Grada Splita. U sklopu okruglog stola koji se bavio iskustvima rada autonomnih savjetovališta, održanog u Korenici, 23. rujna udruga Domine predstavila je prisutnim članicama udruga i institucija priručnik za rad s preživjelim nasilje – pravni aspekti, a koji je objavljen povodom 22. rujna, Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama

Kako prijaviti obiteljsko nasilje u Hrvatskoj - informativni priručnik nastao u suradnji udruge Domine i građanske inicijative Expat in Croatia

Inicijativa građana stranih državljana koji žive u Hrvatskoj, Expat in Croatia objavila je 23. rujna na svojim internetskim stranicama informativni priručnik na engleskom jeziku s detaljnijim uputama u slučaju doživljenog nasilja.

Priručnik je nastao u suradnji udruge Domine i inicijative Expat s ciljem što jasnijeg i detaljnijeg informiranja osoba koje dožive neki oblik nasilja, uključujući seksualno i obiteljsko nasilje. Priručnik je namijenjen ne samo osobama koje su preživjele nasilje, već i svima onima koji imaju saznanja o tome

Tematska druženja sa socijalnom radnicom Nikolinom Banić

Cilj ovih aktivnosti je približiti rad centara za socijalnu skrb i uloge centara u prevenciji i zaštiti žena i drugih žrtava od nasilja i nasilja u obitelji.

Tijekom listopada, u okviru Mediteranskog ženskog festivala organizirano je gledanje filma s temom nasilja i razgovor s psihologinjama i socijalnom radnicom, dok je u srijedu socijalna radnica volonterkama, članicama stručnog tima Domina te korisnicama predstavila rad centra za socijalnu skrb. Tema razgovora bila su iskustva korisnica sa centrima za socijalnu skrb

Prevenција nasilja

**DRUŠTVO
PSIHOLOGA
U SPLITU**

Prevenција nasilja provodila se kroz organiziranje predavanja i javnih akcija.

„Aspekti nasilne veze - mehanizmi zaštite“ još jedno je u nizu predavanja s ciljem osvještavanja problema nasilja u društvu. Predavanje je pripremila i održala suradnica Domina, psihologinja Doris Veronika. Psihologinja Andrea Terzić održala je online predavanje na temu Što je nasilje - kako spriječiti i kako se zaštititi od nasilja. Predavanje je održano u povodu obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, 25. studenog. Predavanje „Zašto žene ostaju u nasilnim vezama?“ "Sindrom zlostavljane žene - zašto neke žene ostaju u nasilnim vezama" naziv je predavanja koje je na poziv Domina 30. studenog održala psihologinja Andrea Terzić iz Društva psihologa u Splitu.

Zašto je važna prevenција nasilja?

U Hrvatskoj je u 2020. godini pretučeno ili na drugi način od strane partnera ili nekog od članova obitelji prijavljeno zlostavljanje 4 506 žena.

Stvarni broj žena, pretučenih, praćenih, emocionalno ili ekonomski zlostavljanih ostaje nepoznat. Istraživanja pokazuju da se tek svaki treći slučaj nasilja u obitelji prijavljuje. To znači da je broj žena koje su zlostavljanje u obitelji samo u 2020. preko 12000.

Svaki drugi dan u Hrvatskoj silovana je jedna djevojka ili žena. U 2020. prijavljeno je silovanje 168 žena. Najmanje 800 slučajeva silovanja ostalo je neprijavljeno zbog nepovjerenja u sustav, stigme i nedostatka podrške.

14 žena je ubijeno, a problem femicida i dalje ostaje neprepoznat.

Ove brojke upozoravaju na to da nema adekvatnog odgovora na nasilje nad ženama. Grad Split i Splitsko-dalmatinska županija su i dalje podkapacitirani u sustavu podrške i osiguranim mjerama zaštite.

25. studeni je Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama, odnosno rodno uvjetovanog nasilja. Bit će obilježen na svim razinama vlasti, od Grad Split, Splitsko-dalmatinska županija i nadležnih institucija, pa do Vlada Republike Hrvatske i Hrvatskog sabora. Nije dovoljno da se nasilja nad ženama sjetimo prigodno, jednom ili dva puta godišnje. Nasilje je svakodnevica i stvarnost velikog broja žena u Hrvatskoj. One zaslužuju svaku podršku i zaštitu, mjesta u sigurnim kućama, krizni centar u svakoj većoj regiji, osigurana sredstva u proračunu, podršku u zapošljavanju i stanovanju te sustav koji ih ne preispituje. Za početak, važno je dosljedno primijeniti Konvenciju Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i u obitelji i odgovoriti na stvarne potrebe žena!

Ni jedna žrtva više - ni jedna žena manje

Udruga Domine u suradnji s Gradom Splitom i Gorskom službom spašavanja trebala je 3.12. u 10:00 spustiti sa zgrade Banovine crnu zastavu koju su jučer šile žene u Dominama s porukom protiv nasilja nad ženama. Zastava nije spuštена zbog vremenskih uvjeta, ali smo ju raširili ispred zgrade Banovine. Članicama udruge pridružili su se Gradonačelnik Splita Ivica Puljak, djelatnice Banovine, članovi Gorske službe spašavanja u Splitu te brojni građani i građanke.

Simbolično smo se na ovaj način oprostili od naše sugrađanke koju je brutalno ubio bivši partner na njenom radnom mjestu. Ubijena je još jedna majka, kći, sestra, radnica, žena! Tim strašnim činom razljutio je i razbjesnio sve nas, ali nas nažalost nije iznenadio. Društvo još jednom nije na vrijeme prepoznalo i zaustavilo muško nasilje i mržnju protiv žena!

Godinama upozoravamo na sve probleme u sustavu i na važnost prevencije i zaštite od rodno uvjetovanog nasilja. Tražimo od Vlade da jednom politikom obuhvatiti cjelokupan problem nasilja nad ženama. Tražimo da se femicid prepozna kao zasebno kazneno djelo i da se strogo kažnjava. Tražimo da se Konvencija Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i u obitelji dosljedno provodi. To znači da se politike na lokalnoj i regionalnoj razini mijenjaju. Pozdravljamo odluku Grada na simboličan čin spuštanja crne zastava kojom poručujemo NE nasilju nad ženama, NE ubojstvima žena. Žene nisu krive! Drugim riječima, za nasilje nema nikakvog opravdanja.

Pozdravljamo i najavu Gradonačelnika da će osnovati radnu skupinu koja će raditi na otvaranju kriznog centra za preživjele silovanje i druge oblike nasilja. Ali tražimo konkretne odgovore kroz osmišljene politike i osigurani novac za provedbu. Ne simbolično, već prema stvarnim potrebama. Koliko vrijede naši životi? Koliko vrijede životi žena? Koliko nas toleriranje nasilja stvarno košta? Ili su programi prevencije i promjena u odgoju od vrtičke dobi dugoročno jeftiniji i isplativiji!? Pozivamo na odgovornost svih nas u pronalaženju načina i sredstava kako bismo mijenjali kulturu nasilja i nepoštivanja tuđih života. Simbolični čin spuštanja crne zastave s porukom ženskog pokreta: Ni jedna žrtva više - ni jedna žena manje, naš je krik protiv nasilja i izraz podrške prema ženama našeg grada, ali i diljem svijeta koje su izgubile život samo zato jer su bile žene. Ni jedna žrtva više - ni jedna žena manje!

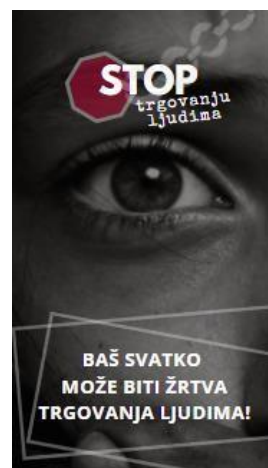
Još jednom, izražavamo najdublju sućut Vesninoj obitelji i podršku njenim kolegicama i kolegama u trgovini, ali i svim našim sugrađankama i sugrađanima koji su se zatekli na mjestu zločina. Crna zastava koju smo danas razvili izraz je tuge i žalosti. Ljubičasta je boja ženskog otpora. Porukom ni jedna žrtva više - ni jedna žena manje, pridružujemo se svjetskom ženskom pokretu koji na ulicama mnogih gradova traži da se zaustavi i najstrože osudi nasilje protiv žena. Ne želimo u našem gradu pretučene, silovane i ubijene žene, želimo siguran dom, sigurno radno mjesto, sigurne ulice za sve nas. Danas smo bile ondje za sve ubijene Vesne i zahtijevamo, nikad više.

Dosta je!

#ŽeneSplitiZaSveŽeneSvita

Mobilni timovi trgovanje

Mirjana Kučer i Andreja Majica imenovane su članice mobilnog tima za suzbijanje trgovanja ljudima sa sjedištem u Splitu. Odluku o imenovanju donio je 15. studenog nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima i ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, Alen Tahiri, a o odluci su članice tima upoznate 25. studenog.

Besplatna pravna pomoć

Projektom pružanja besplatne pravne pomoći obuhvaćeno je 102 korisnice-ka, od kojih 99 žena i 3 muškarca. Pruženo je 77 sati opće pravne informacije, 80 sati pravnih savjeta, 7 sati sastavljanja podnesaka, 10 zastupanja u postupcima pred javnopravnim tijelima te 11 sati pravne pomoć u izvansudskom mirnom rješavanju spora.

Većina korisnica su žene i to u dobi od 35 do 55 godina. Najmlađe korisnice su imale 14 godina te je ukupno bilo 5 korisnica mlađih od 18 godina. Njima su pružene opća pravna informacija i pravni savjet. Korisnici dolaze većinom iz Splitsko-dalmatinske županije, ali kako je udruga uvela terenske posjete tako su korisnice s ruralnih područja u sve četiri dalmatinske županije (Žegar, Runovići, Lokvičići, Bisko, Vrgorac, Unešić, Uzdolje, Janjina). Također, budući postoji mogućnost online savjetovanja korisnici su i iz drugih dijelova Hrvatske (Zagreb, Metković, Šibenik, Osijek, Korčula). Većina upita vezana je za obiteljsko i kazнено pravo (nasilje u obitelji, seksualno nasilje), ali i imovinsko-pravne odnose te u manjoj mjeri radno pravo i upravno-pravna pitanja. Projekt se provodio u partnerstvu s SOS Rijeka, CESI Zagreb i Pravna klinika Pravnog fakulteta u Splitu.

Usluge savjetovanja mogu se dogovoriti ili pružiti na slijedećim kontaktima:

☎ 021/344-688 ili 021/537-272

☎ 099/6022265 dostupan 24/7

✉ udrugadomine@gmail.com

📌 Udruga Domine i Savjetovalište "Maja Čulić" – Facebook stranice

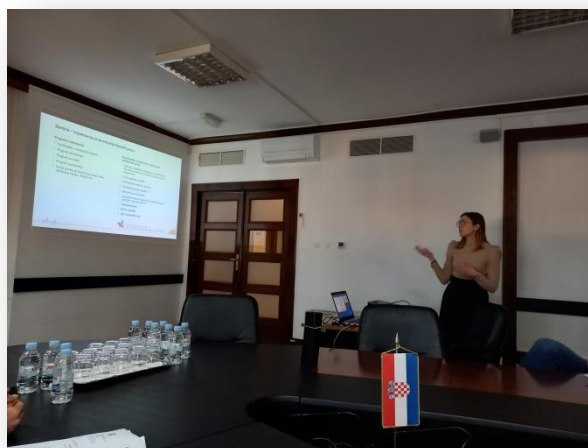
5. Krizni centar za preživjele seksualno i druge oblike nasilja

Podrška ženama preživjelim seksualno nasilje

U 2021. godini s radom je nastavio krizni centar. Privremeno su smještene 3 osobe. Nastavljene su aktivnosti zagovaranja otvaranja prvog kriznog centra u Hrvatskoj, odnosno u Splitu te edukacije i jačanja tima za rad sa preživjelim seksualno i druge oblike nasilja. Rad kriznog centra za preživjele seksualni i druge oblike nasilja koji posljednjih godinu i po dana organizira udruga Domine predstavljen je u srijedu, 15. prosinca 2021. na sjednici Socijalnog vijeća Grada Splita. Rad kriznog centra predstavila je Petra Sinovčić.

U svojoj prezentaciji Petra Sinovčić izložila je članicama i članovima Socijalnog vijeća potrebu za organiziranje privremenog smještaja za preživjele seksualno i druge oblike nasilja u formi kriznog centra te objasnila normativni okvir koji je reguliran Zakonom o socijalnoj skrbi. Također je predstavila iskustva rada te iznijela podatke o broju ostvarenih podrški kroz proteklu godinu i po dana. Tako su u proteklih godinu i po dana 12 odraslih osoba i 6 djece bili korisnici privremenog smještaja u kriznim situacijama.

Na kraju svog izlaganja Petra Sinovčić naglasila je da sam koncept kriznog centra nije nešto novo, nego je socijalna usluga koja je dostupna u cijelom svijetu. Slovenija ima 3 krizna centra koji pokrivaju područje cijele Slovenije te je važno da i Hrvatska ima regionalnu pokrivenost. Međutim, Hrvatska trenutno nema niti jedan krizni centar za preživjele seksualno i druge oblike nasilja. S druge strane, u Splitu je očita potreba za dodatnim socijalnim uslugama privremenog smještaja i pravovremenom potporom za osobe koje preživljavaju seksualno nasilje i druge oblike nasilja. Ovo je prilika da Split bude grad koji će biti primjer ostatku Hrvatske u načinu na koji

odgovara na potrebe svojih građana i građanki. Grad Split u svom prijedlogu proračuna za narednu godinu uvrstio je određena sredstva namijenjena kriznom centru. Radi se o iznosu od 200.000,00 kuna.

Donacije se mogu uplatiti na IBAN: HR6223600001102900312, Zagrebačka banka s naznakom: „Donacije za savjetovanište za žene žrtve nasilja i žrtve obiteljskog nasilja“.

III. Centar za ženska prava „Vinka Bulić“

Vinka Bulić bila je novinarka, publicistkinja, humanistkinja i borkinja za ženska prava. Osim u „Novom dobu“, pisala je u „Hrvatskom dnevniku“, „Hrvatskoj reviji“ i drugim časopisima. Posebno je važan njezin tekst „Splitske žene“, objavljen 1927. u intelektualnom časopisu „Nova Evropa“ u Zagrebu u kojem piše o ženskoj prošlosti grada Splita. Zajedno s dr. Jelkom Perić sudjelovala je u radu Male ženske antante u Pragu 1927., organizacije žena koju su 1923. osnovale ženske organizacije država Jugoslavije, Bugarske, Čehoslovačke, Poljske, Rumunjske i Grčke.) U „Novom dobu“ pisala je o feministicama i feminističkom pokretu, između ostalog i o Međunarodnom feminističkom kongresu u Dubrovniku, 1936. , gdje je bila dio šestočlane hrvatske ženske delegacije kojoj nije bio dozvoljen rad na kongresu organiziranom od strane jugoslavenskog Ženskog pokreta. Posjet dalmatinskih žena, odnosno hrvatske delegacije Dubrovniku, na kongresu na kojem su bile nepoželjne bio je izraz čvrste odlučnosti žena za obranu i očuvanje hrvatskog nacionalnog identiteta. Pišući tih godina o ženama u Dalmaciji i Hrvatskoj Vinka Bulić naglašava važnost sudjelovanja žena na političkim zborovima na kojima zdušno podržavaju hrvatsku politiku stavljajući nacionalne interese ispred ženskog interesa i borbe za pravo glasa. Za života vodila je aktivnu prepisku s mnogim znamenitim ženama svoga vremena. O nekima od njih pisala je kroz svoje članke, na što su joj one ljubazno u svojim pismima zahvaljivale poput Ivane Brlić Mažuranić i Elzom Kučera, književnicom i kustosicom u Sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu potom sa splitskom feministicom, dr. Jelkom Perić; zatim s članicom Ženskog pokreta iz Zagreba Mirom Vodvarkom Kočonda i Zofkom Kveder Demetrović, slovenskom spisateljicom i urednicom časopisa „Ženski svijet“. Vinka Bulić bila je i planinarka. Članica Hrvatskog planinarskog društva Mosor. U „Novom dobu“ objavljivala je reportaže i putopise sa svojih izleta na Kozjak, Mosor, Biokovo, naročito upozoravajući na siromašni i težak život u Zagori. Mnogi su je suvremenici pamtili kao vjernu suradnicu i osobu od povjerenja don Frane Bulića, čijem je nećaku Mati Buliću bila životna partnerica i s kojim je imala troje djece. U svojoj oporuci don Frane Bulić izričito traži da za njegovu ostavštinu pobrine upravo Vinka Bulić. Vinka Bulić aktivno je radila i stvarala do pred sam kraj života. Umrula je u

Splitu u 81. godini života. Zahvaljujući njenom predanom radu koji nam je dobrom voljom njezinih praunuka dan na uvid stekle smo važnu sliku o ženama, ženskom aktivizmu i ženskom pokretu između dva svjetska rata u Splitu.

6. Zagovaranje

✚ **Model rodno osjetljivog proračuna** Domine zagovaraju pri rješavanju problema financiranja izvaninstitucionalnih usluga skloništa i savjetovanja te drugih oblika pomoći i podrške za žene žrtve nasilja i žrtva nasilja u obitelji.

✚ **Zagovaranje otvaranja kriznog centra u Splitu** - provedena je kampanja za zagovaranje otvaranja kriznog centra za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji u Splitu, prvog takve vrste u Hrvatskoj. Ideja o otvaranju centra proizašla je iz iskustva hitnog smještaja žena i drugih žrtava nasilja u obitelji tijekom krize izazvane Covidom-19. Kampanja se provodi u okviru zagovaračkog *ad hoc* projekta Zagovaranje promjene lokalnih javnih politika prema ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji. Kampanja je trajala od 11. do 24. veljače. Plakat kojim smo pozivale na otvaranje kriznog centra bio je izložen na 5 frekventnih lokacija u gradu Splitu narednih 15 dana.

Plakati su bili izloženi u cilju podizanja svijesti o većem broju prijavljenih slučajeva nasilja u vrijeme pandemije te o nedostatku servisa krizne podrške na području Dalmacije, a i šire, Hrvatske. U okviru kampanje održan je i okrugli stol. Okrugli stol Zagovaranje promjena lokalnih javnih politika prema ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji održan je putem Zoom platforme udruge Domine u četvrtak 11. veljače, a na njemu je udruga Domine prezentirala rezultate provedenog istraživanja o potrebama žena žrtava nasilja i žrtava nasilja u obitelji provedenog tijekom siječnja. Okrugli stol organiziran je s predstavnicima i predstavnicama lokalne i županijske vlasti organiziran je kako bismo predstavili izvještaj o provedenom istraživanju. Cilj okruglog stola bio je razgovarati o zahtjevima vezanim uz dostupnost usluga sigurnog i hitnog smještaja za žene i djecu žrtve nasilja i žrtve obiteljskog

nasilja kako na području Splita tako i na području Splitsko-dalmatinske županije. Povratno sudionice rasprave podržale su zahtjeve udruge Domine za otvaranjem kriznog centra, te nas je pročelnica Upravnog odjela za socijalnu skrb, zdravstvenu zaštitu i demografiju, Magda Vrvilo izvijestila o izradi novog socijalnog plana. Kampanja za otvaranje kriznog centra na području Splita i Županije splitsko-dalmatinske započela je u organizaciji udruge Domine na društvenim mrežama 12. veljače. Istovremeno, provođena je i medijska kampanja kroz lokalne medije.

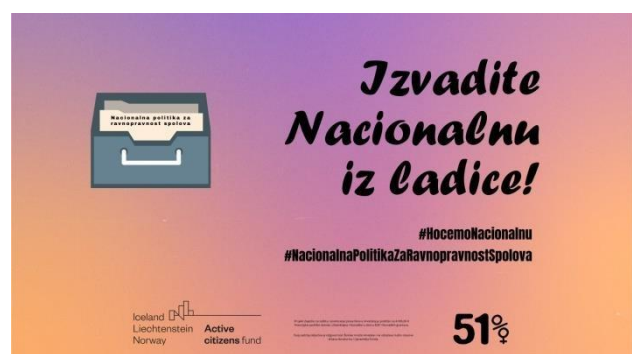
✚ Zagovaranje promjene lokalne politike prema ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji. Zahtjeve za novi Socijalni plan Grada Splita te Splitsko-dalmatinske Županije, a s obzirom na utvrđene potrebe u području sprječavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Krajem siječnja udruga Domine provela je online istraživanje među pružateljima institucionalnih i izvaninstitucionalnih usluga namijenjenih ženama koje su preživjele nasilje i žrtvama nasilja u obitelji. Uz istraživanje odrađen je radni sastanak s pružateljicama usluga kako bismo dobili precizniji uvid u podatke i potrebe žena s kojima se susreću. Na osnovu navedenog, formirani su zahtjevi koje smo uputile Gradu i SDŽ, a koje ste posljednjih dana mogli pročitati na našim društvenim mrežama. Dopis sa 5 zahtjeva za Socijalni plan poslan je svim gradskim vijećnicima, zastupnicima u županijskoj skupštini, povjerenstvima za ravnopravnost spolova Grada i Županije te uredima Gradonačelnika Krstulović Opare i Župana Bobana. Domine su u svom dopisu istanule slijedeće Zahtjeve:

1. Povećanje kapaciteta za rad organizacija koje pružaju usluge smještaja i/ili savjetovanja za žene žrtve nasilja i žrtve obiteljskog nasilja. Postojeće sklonište SDŽ trenutačno raspolaže s 3 obiteljska mjesta (8 kreveta). Znamo da se priprema proširenje kapaciteta za još 5 kreveta, ali to je i dalje malo s obzirom na prepoznate potrebe. Kako zbog postojećih potreba koje dodatno rastu u kriznim situacijama, povećanje kapaciteta je nužno i zbog zadovoljenja preporučenih standarda Vijeća Europe. To se odnosi na vrstu usluge (nedostatak kriznog centra za žrtve seksualnog nasilja) te preporučene kapacitete sukladno broju stanovnika (1 obiteljsko mjesto na 10.000 stanovnika). Ujedno, jedna od preporuka Vijeća Europe je suradnja sa ženskim organizacijama, odnosno izvaninstitucionalnim pružateljima usluga pomoći i podrške ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji.
2. Uvođenje besplatnog sustava podrške za žene žrtve nasilja i žrtve obiteljskog nasilja od trenutka prijave do početka samostalnog života po izlasku iz sigurne kuće ili skloništa. Nedostatak sustava podrške najviše osjete žene koje su ekonomski ovisne

jer ne mogu priuštiti stan ni pokrivanje osnovnih egzistencijalnih potreba (nedostatak politike stanovanja, zapošljavanja i skrbi za djecu kao i dugotrajne skrbi). Zbog toga se često događa da se nakon jednogodišnjeg boravka na sigurnom žena ponovo odluči vratiti u nasilnu vezu iz koje je zatražila odlazak na sigurno.

3. Integriranje politike kroz proračune jedinica lokalne i područne samouprave. Sukladno stvarno utvrđenim potrebama, bilo kroz iskustva i izvještaje pružatelja usluga bilo kroz dostupnu statistiku (koja opet mora biti rodno osjetljiva i vođena prema propisanim standardima), predložimo donošenje rodno osjetljivog proračuna ili zajedničko kreiranje modela financiranja svih izvaninstitucionalnih pružatelja usluga, bilo da je to model 30+30+30+10 ili neki drugi, sukladno prepoznatim potrebama.
4. Podrška pri otvaranju kriznog centra (hitnog i sigurnog privremenog smještaja) za žene žrtve nasilja i žrtve obiteljskog nasilja. Pri kreiranju modela podrške mogu se uzeti u obzir iskustva suradnje s iznajmljivačima i/ili korištenje postojećeg socijalnog fonda, što preporučujemo. Financijska podrška otvaranju kriznog centra bi predstavljala spoj gradskih i/ili županijskih resursa te znanja i iskustava institucionalnih i izvaninstitucionalnih pružatelja usluga. Sredstva potrebna za ostvarivanje održivosti kriznog centra se mogu povlačiti iz fondova Europske Unije te na taj način razvijati temeljne vrijednosti ravnopravnosti spolova.
5. Poboljšanje suradnje lokalne/regionalne vlasti i pružatelja institucionalnih, vjerskih i izvaninstitucionalnih pružatelja usluga žrtvama nasilja

✚ „Izvadite Nacionalnu iz ladice“, ŽMH - zagovaranje nove Nacionalne politike/plana za ravnopravnost spolova koja nije donesena od 2015. godine. Kampanja je provedena na društvenim mrežama te kroz sastanke s političarkama i političarima, uključujući sastanak s Borisom Miloševićem, Potpredsjednikom Vlade za društvene djelatnosti i ljudska prava putem online platforme Microsoft Teams.

✚ **Peticija za uvođenje sveobuhvatnog seksualnog obrazovanja u škole kao obveznog nastavnog predmeta.** Kampanja 'Nisam tražila' razotkrila je razmjere seksualnog uznemiravanja i nasilja u obrazovnim ustanovama, na radnim mjestima, na ulicama naših

gradova. Nebrojena bolna svjedočanstva, deseci prijava seksualnog uznemiravanja i nasilja upućenih na adrese hrvatskih akademija i fakulteta, svjedoče o dva ključna problema: nekažnjavanju seksualnog nasilja i nedostatku sustava prevencije. Peticija je pokrenuta na inicijativu portala Reci.hr te uz podršku inicijativa Platforma za reproduktivnu pravdu, Pravda za djevojčice, Jedna od nas, Spasi me, Građanska inicijativa STOP NASILJU Šibenik, organizacija civilnoga društva CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, Ženska soba - Centar za seksualna prava, RODA - Roditelji u akciji, PaRiter, Domine, Nepokorne - grupa za nenasilje i ženska prava, Zagreb Pride, SOS Rijeka - Centar za nenasilje i ljudska prava, Zaklada Solidarna, Dugine obitelji, U dobroj vjeri, GOOD Inicijativa, Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA", Udruga za razvoj civilnog društva Bonsai, Slobodni Filozofski, B.a.B.e. - Budi aktivna. Budi emancipiran.

✚ JEDNAKE PRED ZAKONOM ≠ JEDNAKE U ŽIVOTU Ususret sutrašnjem Danu žena, u nedjelju 7. ožujka volonterke Domina održale su javnu akciju na splitskoj Matejušci. Uz čestitke ženama poslana je poruka da unatoč zakonskoj jednakosti ne postoji jednakost u stvarnom životu. Ovogodišnji Dan žena Domine su, kako je najavljeno prošle godine, posvetile sjećanju na radnice nekadašnje splitske Jugoplastike. Radi se o najvećem splitskom ženskom kolektivu koji je zapošljavao preko 10 000 žena. Poruka ovogodišnjeg obilježavanja Dana žena, jednakost pred zakonom još nije i jednakost u životu, preuzeta je iz jednog od mjesečnih biltena koji je izdavala "Jugoplastika" a na temu Međunarodnog dana žena. Javna akcija organizirana je simbolično, uz pridržavanje važećih epidemioloških mjera. Uz pratnju bubnjara, 15-ak volonterki je prošetalo Marmontovom i na Matejušci je raširen transparent "Jednake pred zakonom

≠ jednake u životu!".

Mirjana Kučer u kratkoj je izjavi podsjetila da hrvatska država ne shvaća ozbiljno ravnopravnost spolova te da stoga ne čudi odbijanje zakonskih izmjena koje zahtijevaju gonjene

seksualnog uznemiravanja po službenoj dužnosti ili uvođenje obiteljskog dodatka. Da se ravnopravnost spolova ozbiljno uzima, Hrvatska se ne bi dovela u situaciju da već šestu godinu za redom nema nacionalnu politiku za ravnopravnost spolova. Tijekom akcije podijeljeno je 500 letaka s informacijama preuzetim iz mjesečnog biltena „Jugoplastike“ o tome kako se nekad obilježavao Dan žena, te s citatom s prvog letka Domina 2004. , o tome zašto je važno slaviti Dan žena. Tako su Domine povodom dana žena 2004. pisale: "Širom svijeta Međunarodni dan žena označava proslavu ekonomskih, socijalnih, kulturnih i političkih postignuća žena. Međunarodni dan žena je priča o običnim ženama koje su obilježile povijest. Dok god žene ne budu jednako zastupljene u predstavničkim tijelima vlasti, profesionalnom i ekonomskom životu, neće imati jednaka prava i jednako pravo glasa!".

✚ Stop nasilju nad ženama – javna akcija u Korenici. Udruga Domine organizirala je u suradnji sa Ženskom grupom Split i udrugom Nit iz Korenice javnu akciju u povodu Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, 22. rujna.

✚ Okrugli stol – Savjetovanište kao mjesto podrške i pomoći ženama koje su preživjele nasilje – aktualni izazovi i problemi u radu. Stručni tim udruge Domine je dana 23. rujna sudjelovao na okruglom stolu "Savjetovanište kao mjesto podrške i pomoći ženama koje su preživjele nasilje - aktualni izazovi i problemi u radu" . Okrugli stol je održan u Korenici. Okrugli stol se bavio radom savjetovaništa za žene koje su preživjele nasilje te aktualnim izazovima s kojima se organizacije susreću.

✚ Sastanak s gradonačelnikom Grada Splita i Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova. Povodom službenog posjeta pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Višnje Ljubičić, Gradu Splitu, dana 1. listopada

2021. održan je sastanak s gradonačelnikom Grada Splita, Ivicom Puljkom. Na sastanku su bile prisutne i predstavnice udruge Domine. Sastanak je upriličen između ostalog kako bi se razgovaralo o politici Grada Splita prema nasilju nad ženama i nasilju u obitelji. Sastanak je organiziran na inicijativu

pravobraniteljice s ciljem unaprjeđenja međusobne suradnje u području ravnopravnosti spolova, posebice u kontekstu suzbijanja rodno uvjetovanog nasilja. Na sastanku se razgovaralo o Socijalnom planu Grada Splita u odnosu na kapacitete usluge smještaja i savjetovanja za žene žrtve nasilja i žrtve obiteljskog nasilja. Poseban naglasak stavljen je na osnivanje radne skupine za otvaranje kriznog centra za pomoć žrtvama rodno uvjetovanog nasilja na razini grada i županije Splitsko-dalmatinske. Gradonačelnik je zaključno obećao uspostavljanje radne grupe koja bi imala za cilj raditi na mogućnostima otvaranja kriznog centra.

Treći Mediteranski ženski festival u Splitu

Mediteranski ženski festival prošle godine, po treći put, u fokus stavlja ženske priče i iskustva te na taj način obogaćuje javni prostor grada Splita, a trajat će od 14. do 19. listopada. Festival zagovara kvalitetnije usluge za žene preživjele nasilje i promiče žensko stvaralaštvo i umjetnost. U četvrtak, 14. listopada započeo je treći po redu, Mediteranski ženski festival u organizaciji udruge Domine. Split je dobio treći ženski mural. Umjetnica Andrea Resner oslikala je u splitskom Varošu zid posvećen Diki Marjanović Radica, autorici čuvene Dalmatinske kuhinje. Festival je započeo javnom akcijom „Ulice nose ženska imena“. Volonterke Domina prošle su skraćenom rutom edukativne šetnje „Ženskom prošlošću Splita“ te postavile imena ulica sedam znamenitih Splićanki. Redom to su Priska i Valerija, Aida Koludrović, Maja Čulić, Vinka Bulić, Marija Monterisi i Palmira Piplović. Potom je Petra Sinovčić provela goste na otvaranju festivala te predstavnike medija

obilježenim ulicama i predstavila im dio edukativne šetnje. U petak, 15. listopada održana je u Hotelu Park u Splitu jednodnevna konferencija "Krizni centar kao odgovor na potrebe žena preživjelih nasilje?" na kojoj su brojne stručnjakinje online i uživo govorile o utjecaju krize na žene i posljedicama i stvarnom utjecaju korona krize na porast nasilja nad ženama.

Porast prijava rodno uvjetovanog nasilja u vrijeme krize izazvane pandemijom i neadekvatan odgovor institucija, neprihvatanje koncepta rodno uvjetovanog nasilja i nedosljedna primjena Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja koja za posljedicu ima nedostatak servisa pomoći i podrške za žene preživjele nasilje i obiteljsko

nasilje te odgovor na prepoznate potrebe, teme su o kojima se razgovaralo tijekom jednodnevnog trajanja konferencije. U dva bloka panelne rasprave izlagačice su govorile o stvarnim utjecajima krize na porast nasilja nad ženama, te o potrebi za kriznim centrima odnosno sustavnim odgovorima na krizu. U trećem dijelu održan je okrugli stol: Izazovi međusektorske suradnje kao mogući odgovor na nasilje nad ženama i obiteljsko nasilje, s naglaskom na potrebe dosljednije primjene Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji na lokalnoj razini. Izlagačice se slažu da je kriza lockdown-a odnosno pandemije stvarno pogodila žene i dovela do porasta prijava nasilja. Nadalje, lockdown ima produljeno trajanja i utječe na sve društvene skupine, posebno pogađa one ranjive, među kojima su žene i druge žrtve nasilja u obitelji. Krizni centri su očito potrebni i to su smjerovi u koje moramo ići jer krize se ponavljaju, a mi kao društvo moramo biti spremni reagirati adekvatno na krize, a to znači stvoriti mrežu zajednice podrške, kako je istaknula Lorena Zec. S njom su se složile i druge izlagačice te su naglasile stvarni utjecaj krize na porast seksualnog nasilja i porast posljedica po mentalno zdravlje uz nedostatak adekvatnog odgovora. Krizni centar je nužan, a isto tako je važna međusobna podrška i međusektorska suradnja. Principe i standarde sustava pomoći i podrške, bilo da se radi o

institucionalnoj ili izvaninstitucionalnoj podršci preživjelim nasilje potrebno je uskladiti s preporukama Istanbulske konvencije. Konferencija je održana drugi dan Mediteranskog ženskog festivala, a dio je projekta "Žena ženi - mreža podrške u vrijeme krize" kojeg financira Balkan Trust for Democracy. Okrugli stol realiziran je u okviru projekta "Žena ženi – osnaživanjem i podrškom ZA društvo bez nasilja", kojeg je financijski podržalo Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. U suradnji s kazalištem PlayDrama u sklopu ovogodišnjeg festivala u subotu, 16. listopada Splićanke i Splićani imali su priliku pogledati predstavu „Sretna ne bila“ u Amfiteatru doma mladih (redateljice Helene Petković. U predstavi koja preispituje patrijarhalne obrasce kroz iskustva žena u Dalmaciji vode nas tri glumice Ana Uršula

Najev, Petra Kovačić-Botić i Ana-Maria Veselčić.

Pripovjedajući život žene od rođenja do zrele dobi preispituju ulogu majke i žene i zrcale svakodnevicu, na kraju se pitajući je li se u životu žene i majke suštinski išta promijenilo od vremena Medeje. Prodajom ulaznica prikupljeno je 1.970, 00 kn. Sredstva će se utrošiti za pomoć i podršku

Znate li da je svako peto dijete doživjelo neki oblik seksualnog nasilja? Znate li da je 85% počinitelja osoba bliska žrtvi?

Četvrti dan Mediteranskog ženskog festivala, 17. listopada u Dominama smo imali priliku pogledati film „Jedna od nas“. Nakon filma organiziran je razgovor s psihologinjama Didinom Baketić i Doris Veronika o različitim pristupima u terapijskom radu s preživjelim nasilje. ženama preživjelim nasilje. Udruga Domine obilježila je 18. listopada, Međunarodni dan suzbijanja trgovanja ljudima javnom akcijom u gradu koja je imala za cilj upozoriti na rizike i opasnosti od trgovanja. Akcija je održana u sklopu 3. Mediteranskog ženskog festival koja je za cilj imala upozoriti na prisutnost trgovanja ljudima u našoj ulici, našem gradu, državi. Na dvije lokacije (autobusna stanica Pazar i Matejuška) u zeleni kombi je prividno svim prisutnima oteta ženska osoba kao "žrtva trgovanja ljudima". Nakon izvedenog performansa na obje lokacije podijeljeni su informativni letci udruge Domine, koji

upozoravaju na opasnost trgovanja te s kontaktima na koje se osoba u potrebi može obratiti za pomoć.

Prikazivanjem trilera i predstavljanjem multimedijalnog umjetničkog projekta Od5Do95, čije su autorice Arijana Lekić Fridrih i Andrea Kaštelan u Razredu, Platforme Doma mladih, završio je u utorak, 19. listopada treći po redu Mediteranski ženski festival.

✚ 16 dana aktivizma u borbi protiv nasilja nad ženama - program aktivnosti Domine. Udruga Domine se, kao i svake godine u vremenu od 25. studenog do 10. prosinca nizom akcija pridružila se međunarodnoj kampanji posvećenoj borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, poznatoj po nazivu 16 dana aktivizma. Ove godine obilježavanje 25. studenog, Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama započelo je javnom akcijom. Također je započela jednomjesečna online kampanja „Ako je ne vidiš, ne znači da ne postoji“. Istoimena kampanja provela se i na ulicama Splita od 2. do 16. prosinca. Plakati kampanje bili su izloženi na 7 frekventnih lokacija u gradu. Cilj je bio ukazati na važnost prepoznavanja problema nasilja u društvu te otvaranja prvog kriznog centra za žene preživjele seksualno i druge oblike nasilja. Pored ovih kampanja održao se niz predavanja i okruglih stolova te akcija osnaživanja žena. Ove aktivnosti organizirale su se u suradnji s partnerima udruge Domine, Društvom psihologa u Splitu i Centrom za socijalnu skrb Makarska, podružnica Vrgorac.

✚ Kampanja „Ako je ne vidiš, ne znači da ne postoji“ provodi se u okviru projekta Žena ženi - mreža podrške u vrijeme krize, kojeg financira Balkan Trust for Democracy. "16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama" je globalna, svjetska kampanja koju obilježava 1,700 organizacija u preko 100 država svijeta. Kampanja je započela 25. studenog, Međunarodnim danom borbe protiv nasilja nad ženama i završila 10. prosinca, Međunarodnim danom ljudskih prava. Kampanja "16 dana aktivizma" je obuhvatila četiri važna međunarodna datuma koja povezuju žene, nasilje i ljudska prava.

Zaustavite femicid! - reakcija udruge Domine

Udruga Domine reagirala je hitnim priopćenjem nakon što je u Splitu, 30. studenog nešto iza 15 sati bivši partner ušetao u trgovinu u kojoj je bila zaposlena njegova bivša izvanbračna partnerica i na krajnje okrutan način je ubio. Izjavu prenosimo u cijelosti.

Zaustavite muško nasilje nad ženama! Žena nije vlasništvo niti posjed muškarca! Svaka žena ima pravo prekinuti vezu i iz nje izaći a da pritom nije u riziku po svoje zdravlje ili život! Svaka žena ima pravo na sigurnost i zaštitu, a svaki zločin treba biti prepoznat i primjereno kažnjen.

Hrvatski kazneni zakon ne poznaje femicid, ubojstvo žene od strane muškarca kao rodno uvjetovani zločin iz mržnje. Radi se o ubojstvu iz namjere počinjenog od strane muškaraca koji smatraju da je žena njihovo vlasništvo i da imaju pravo raspolaganja njezinim tijelom, životnim odlukama i pravom na život.

Prema podacima Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova RH u razdoblju od 2016. do 2018. godine u Hrvatskoj je ubijeno 46 žena, od toga 39 njih su ubile njima bliske osobe. U odnosu na 2018. godinu, broj žena ubijenih od strane intimnih partnera porastao je za 50%.

U 2020. godini od 36 ubojstava žena 14 ih je djelo femicida. U 80 % slučajeva femicidu prethodi nasilje, popraćeno prijetnjama smrću i seksualnim zlostavljanjem u vezi.

Najnoviji slučaj ubojstva žene u Splitu gdje je počinitelj ušetao s oružjem na njeno radno mjesto i ubio je, pokazuje da žene i djevojke nigdje nisu sigurne, a da je društvo nemoćno zaštititi ih od muškog nasilja.

Zahtijevamo stoga po tko zna koji put da se hitno ozbiljno pristupi programima prevencije i zaštite žena od muškog nasilja i nasilja u obitelji te da se femicid kvalificira kao ubojstvo iz namjere povezano sa zločinom iz mržnje prema ženama kao otegotnom okolnosti.

Vjerujemo da progovaramo u ime brojnih žena ne samo u Splitu kad kažemo da smo pune ispremiješanih osjećaja tuge, ljutnje i bijesa jer je još jedna žena smrtno stradala zbog toga jer je neki muškarac umislio da ona pripada njemu i da je njegovo pravo presuditi joj zbog postupaka suprotnih njegovim očekivanjima.

Izražavamo duboku sućut obitelji preminule žene te sućut i podršku djelatnicama i djelatnicima trgovine u kojoj se zločin dogodio. Želimo vjerovati da će im sva potrebna podrška biti pružena od strane poslodavca. Pozivamo građanke i građane Splita i diljem Hrvatske da nam se pridruže u osudi zločina nasilja prema ženama s porukom žena svijeta:

Ni jedna žena više - Ni jedna manje!

#ŽeneSplitiZaSveŽeneSvita

7. Partnerstva i mreže

❖ Mreže

Ženska mreža Hrvatske

51% ♀

Domine – organizacija za promicanje ženskih prava kao članice Ženske mreže Hrvatske sudjeluju u projektu Ženske mreže za donošenje nove Nacionalne politike za ravnopravnost spolova. Projekt se provodi od 25. studenog do 25. veljače.

Cilj projekta je zagovaranje donošenja nove Nacionalne politike za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske. Nacionalna politika za ravnopravnost spolova, unatoč zakonskoj obvezi Vlade, nije donesena još od 2015. godine zbog nedostatka političke volje.

Ženska mreža Hrvatske provodi projekt Zajedno za zaštitu i promicanje prava žena i online kampanju #HocemoNacionalnu s partnerskim organizacijama na razini cijele Republike Hrvatske.

Projekt Zajedno za zaštitu i promicanje prava žena u Hrvatskoj je podržan sa 4.995,00 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova.

Mreža PETRA - protiv trgovanja ženama i djevojkama u svrhu seksualnog iskorištavanja

Članice mreže PETRA održale su sastanak u Korenici, 24. rujna. Tema sastanka bile su tekuće aktivnosti te dogovor oko primanja novih članica. Na sastanku su bile prisutne i članice udruge Domine, Ani Bubić i Mirjana Kučer.

Europski ženski lobi

Predstavnice Ženske mreže Hrvatske u ovom mandatu u EWL-u bile su Mirjana Kučer iz Domina i kao zamjenica Nikolina Zec iz Ženske grupe Izvor iz Tenje. Osim toga članice Ženske mreže aktivne su u radu EWL-a kroz sudjelovanje u Opservatoriju za praćenje prevencije i borbe protiv nasilja nad ženama te u aktualnim radnim skupinama poput one za seksualna i reproduktivna prava, ekonomska prava žena ili za pitanja zajednička državama Centralne

Europe, Baltika i Balkana. Sljedeći sastanak Upravnog odbora predviđen je za mjesec travanj i također će se održati online.

Tako će od lipnja ove godine, nakon održavanja generalne, ujedno i izborne skupštine EWL-a Hrvatsku u Bord-u predstavljati Sanja Juras, dok je za njezinu zamjenicu ispred Ženske mreže predložena Željka Sartori. Sanja Juras inače je koordinatorica Lezbijske grupe Kontra i jedna od koordinatorica Ženske mreže Hrvatske, dok je Željka Sartori članica Centra za ženske studije iz Zagreba i do sada je bila aktivna u radnoj skupini za ekonomska prava žena EWL-a. Njih dvije će na ovom mjestu zamijeniti Mirjana Kučer, kao članicu Bord-a i Nikolinu Zec kao njezinu zamjenicu. Njih dvije su tu dužnost obavljale od 2015. godine.

Godišnji sastanak Hrvatske mreže za suradnju na Euro-Mediteranu

Mirjana Kučer sudjelovala je na Godišnjem sastanku Hrvatske mreže za suradnju na Euro-Mediteranu održanom u digitalnom prostoru, 26. travnja, u ponedjeljak.

Tema sastanka bilo je predstavljanje djelovanja Hrvatske mreže za suradnju na Euro-Mediteranu u proteklom razdoblju te najava skorašnjih događanja uključujući mogućnost sudjelovanja na međunarodnom webinaru koji je najavljen za 27.4.. Zajednički sastanak iskorišten je i za osvrt na planirane aktivnosti ALF-a i Hrvatske mreže u sljedećem razdoblju, s naglaskom na provedbu programa Virtual Marathon te organiziranje Mini Foruma. Domaćin sastanka bio je Pavle Schramadei iz Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

Domine su članice ove Mreže od samog osnutka, 2008. godine, te smo predstavnice domina do sada sudjelovale na godišnjim Forumima ALF-a na Rodosu, u Barceloni te na Malti.

Opća skupština WAVE- Europske mreže žena protiv nasilja

U srijedu, 20. listopada održana je redovna izborna opća skupština Europske mreže žena protiv nasilja, WAVE na kojoj je reizabrana predsjednica i novi Upravni odbor. Skupština i glasanje održano je online putem Zoom platforme.

Za novu, staru predsjednicu potvrđena je Marcella Pirrone. Pored nje upravni odbor sačinjavaju 3 dosadašnje i 4 novoizabrane članice. Sve izabrane predstavnice za zajedničko imaju dokazanu borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja nad ženama i dugogodišnje iskustvo zagovaranja sprječavanja i zaštite žena od nasilja i nasilja

u obitelji, kao i direktne podrške. Udruga Domine članica je WAVE mreže od početka 2020. godine.

Neformalna inicijativa Radnica – rodna jednakost u svijetu rada

Domine su se 9. veljače odazvale pozivu CESI, - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje da se priključe neformalnoj inicijativi Radnica – rodna jednakost u svijetu rada.

Kroz inicijativu su planirane zajedničke aktivnosti bilo kao dio projekta ili dio neformalne inicijative. Cilj je ovakvog udruživanja doprinos smanjenu nejednakosti i diskriminacije kojoj su žene izložene u svijetu rada. Domine su se rado odazvale na poziv udruge CESI iz Zagreba budući je ekonomsko osnaživanje žena dio programa savjetovanja, zagovaranja i edukacije koje Domine sustavno provode godinama. Istovremeno, upravo su CESI i Domine svoju prvu suradnju započele na osnaživanju žena za aktivnije uključivanje u svijet rada daleke 2007. godine.

Tematske mreže - Zakoračimo zajedno u prostore promjene!

Cilj projekta je utvrditi trenutno stanje u području usklađivanja privatnog i poslovnog života žena i muškaraca kroz više-etapna znanstvena istraživanja javnog mnijenja, postojećih mjera i potreba društva te zatim kroz multisektorsku suradnju i strukturirane dijaloge organizacija civilnog društva,

znanstvenih institucija, jedinica lokalne i regionalne samouprave te drugih zainteresiranih aktera donijeti niz mjera i javnih politika prilagođenih omogućavanju mladima da ostvare povoljne uvjete za osnivanje obitelji, a postojećim obiteljima da se lakše nose s izazovima koje donosi usklađivanje ovih dviju sfera života.

Nositeljica projekta su B.a.B.e., a partneri na projektu su: Sveučilište u Zadru, Grad Novska, Vukovarsko - srijemska županija, Udruga za ljudska prava i građansku participaciju PaRIter, Udruga 'HERA' Križevci - Za zaštitu i promicanje ljudskih prava, Centar za građanske inicijative Poreč, Ženska udruga "IZVOR", Hrvatska udruga poslovnih žena Krug, Domine - organizacija za promicanje ženskih prava, Prostor rodne i medijske kulture K-Zona te Mreža

mladih Hrvatske. Projekt je započeo s provedbom 28. listopada 2020. godine i traje 36 mjeseci.

Vrijednost projekta je 3.599.941,69 HRK, od čega se iz državnog proračuna RH financira 15%, a iz Europskog socijalnog fonda 85%. Posrednička tijela su Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (Europski strukturni i investicijski fondovi u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014.-2020.).

Petra Sinovčić je koordinatorica projekta ispred Domina. Proveden je niz edukacija te kampanja JUTROS SAM STALA! Mreža nosi simbolični naziv „4. smjena – nevidljivi rad“.

❖ Partnerstva

Jednogodišnji projekt savjetovališta

U utorak, 2. ožujka održan je sastanak Domina s partnerskom organizacijom na provedbi jednogodišnjeg projekta savjetovališta, Društvom psihologa u Splitu.

Sastanku je pored predstavnica Domina Petre Sinovčić, Tee Bubić i Mirjana Kučer prisustvovala Tina Barun iz Društva psihologa u Splitu. Sastanak je organiziran s ciljem dogovora realizacije planiranih aktivnosti predavanja, radionica i savjetovanja. Radionice su namijenjene korisnicama savjetovališta, članicama stručnog tima volonterima. Održavanje prvih radionica dogovoreno je za mjesec travanj.

Sastanak je održan u okviru provedbe jednogodišnjeg projekta savjetovališta „Žena ženi - osnaživanjem i podrškom ZA društvo bez nasilja“.

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike (MRSOSP) u okviru Poziva za prijavu projekata udruga koje pružaju usluge savjetovališta za žrtve nasilja u obitelji u Republici Hrvatskoj za 2020. godinu.

U Uzdolju s umirovljenicama

Petra Sinovčić i Mirjana Kučer predstavile su u utorak, 23. ožujka u prostorijama udruge Žene Kosovske doline Domine i razgovarale o temama kojima će se baviti u okviru provedbe zajedničkog projekta koji ima za cilj podizanje kvalitete života umirovljenica i umirovljenika na području Uzdolja, općine Biskupija u Šibensko-kninskoj županiji..

Na taj je način započet niz edukacijsko – informativnih radionica u projektu Za ljepšu starost, a na kojem su Domine partneri udruzi Žene Kosovske doline iz Uzdolja. Tijekom provedbe projekta, a o kraja 2021. godine Domine će pripremiti i održati ukupno 10 edukacija-predavanja s temama iz područja prava zanimljivih za osobe treće životne dobi u ruralnim područjima, kao to je pitanje zdravstvenog osiguranja, socijalnih prava, ugovora o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju, nasilja nad starijim osobama i sl. Slijedeća radionica održat će se u travnju.

Partnerski sastanak s Centrom za društveno-humanistička istraživanja iz Zadra

U petak, 26. ožujka održan je pripremni sastanak s partnerskom organizacijom Centar za društveno – humanistička istraživanja iz Zadra. Cilj sastanka bio je početak istraživanja na prikupljanju životnih priča žena preživjelih nasilje s

iskustvom boravka u sigurnim kućama i skloništima. Cilj sastanka bio je osvrt na prvu godinu provedbe programa. Na sastanku su pored predstavnice Centra za društveno-humanistička istraživanja iz Zadra, Tine Pavlović Garžina prisustvovala i predstavnice Domina Tea Bubić i Petra Sinovčić. Voditeljica programa Petra Sinovčić informirala je partnere o završetku prve godine provedbe programa. Prva godina nije provedena kako je planirano s obzirom na broj planiranih fizičkih sastanaka. Unatoč tome većina aktivnosti provedena je kako je planirano, te s obzirom na ostvarene rezultate partneri na provedbi programa mogu biti zadovoljni. Voditeljica je na kraju predstavila plan provedbe za slijedeću godinu. CZDHI izradit će novu mrežnu stranicu udruge Domine

Radi se o programu „Mreža ženske podrške – širenje mreže socijalne usluge podrške ženama žrtvama nasilja i žrtvama obiteljskog nasilja na području Dalmacije“ kojeg financira MRMSOSP.

Održan partnerski sastanak s Centrom za nenasilje i ljudska prava – SOS Rijeka

U srijedu, 26. svibnja održan je prvi u nizu partnerskih sastanaka u okviru projekta pružanja primarne besplatne pravne pomoći.

Predstavnice Domina i SOS Rijeka održale su sastanak s ciljem dogovora nastavka suradnje na projektu pružanja primarne besplatne pravne pomoći te nastavku suradnje na novim projektima. Bio je to prvi u nizu partnerskih sastanaka s ciljem što bolje provedbe projekta „Savjetovalište „Maja Čulić“ – pružanje primarne besplatne pravne pomoći.

Projekt je odobren kroz Natječaj za financiranje projekata ovlaštenih udruga i pravnih klinika za pružanje primarne pravne pomoći za 2021. Ministarstva pravosuđa i uprave.

8. Suradnje

Expat u Hrvatskoj podržava Udrugu Domine

Expat in Croatia s početkom svibnja su se uključili u prikupljanje sredstava za otvaranje prvog kriznog

centra za žene žrtve obiteljskog i seksualnog nasilja u Splitu u partnerstvu s udrugom Domine.

Expat u partnerstvu s udrugom Domine pomaže prikupiti sredstava za otvaranje prvog kriznog centra u Hrvatskoj. Akcija je započela početkom mjeseca, a traje do kraja svibnja.

Nastavak je ovo iskustva dobre suradnje s Expat udrugom u Splitu. Više o samoj kampanji i načinu prikupljanja sredstava pročitajte u tekstu na slijedećoj poveznici

Posjet ženama u Vukovaru

U četvrtak 10. lipnja predstavnice udruge Domine Domine boravile su u Vukovaru gdje su posjetile Udrugu žena Vukovar. Domine je dočekala predsjednica udruge Mirjana

Mizdrak Mišanović te im predstavila rad Udruge žena Vukovar. Mirjana Mizdrak Mišanović predstavila je rad udruge te programe koje provode a na koje su izuzetno ponosne. Tako su Domine razgovarale s umirovljenicama u dnevnom centru te posjetile parke ljekovitog bilja i urbani vrt za koji se brinu članice Udruge žena Vukovar. U vrijeme posjeta Domina upravo je završila berba lavande od koje se rade eterična ulja i slične prerađevine. Cilj posjeta inače, bio je razmjena iskustava i dobre prakse u radu sa ženama i drugim ranjivim skupinama.

Prikazan film o radnicama Jugoplastike na festivalu radničkog filma u Zrenjaninu

Tim Domina boravio je na festivalu radničkog filma koji se svake godine

u lipnju održava u Zrenjaninu. Radna verzija kratkog dokumentarnog filma o nekadašnjem ponosu Splita, tvornici Jugoplastika, ispričana riječima nekadašnjih radnica, prikazana je 12. lipnja u Zrenjaninu.

Posjet ženskoj organizaciji Izvor Tenja

Na povratku s festivala radničkog filma i prvog prikazivanja radne verzije kratkog dokumentarnog filma u kojem je povijest Jugoplastike ispričana kroz sjećanja žena koje su u njoj radile, članice tima udruge Domine posjetile su 14. lipnja žensku grupu Izvor iz Tenje u Osijeku.

Aktivistice iz Bihaća posjetile udruhu Domine

U srijedu, 25. kolovoza u prostorijama udruge Domine u Bosanskoj ulici boravile su predstavnice organizacije Glas žene iz Bihaća iz Bosne i Hercegovine, Tom prilikom udruge su međusobno predstavile svoj rad te razmijenile iskustva u radu sa ženama. Posjeta je upriličena u okviru studijske posjete predstavnica Glasa žene splitskim organizacijama civilnog društva.

Domine u Bihaću

Organizacija Glas žene dana 22. rujna 2021. godine ugostila je u svojoj prostorijama volonterke i suradnice udruge Domine, te kolegice iz udruge Nit Korenica i Ženske grupe Split. Tom prilikom razmijenile smo iskustva, primjere dobre prakse u radu i ali ideje o budućoj međusobnoj suradnji.

Nakon radnog sastanka organizirano je druženje uz rijeku Unu. Cilj ovog posjeta je razmjena iskustava ali i osnaživanje članica stručnog tima i volonterki u radu savjetovališta udruge Domine.

Sastanak s Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova u Splitu

Članice i suradnice udruge Domine našle su se u ponedjeljak, 20. rujna s Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova, Višnjom Ljubičić. Sastanak je organiziran u okviru službenog posjeta Pravobraniteljice gradu Splitu. Tema sastanka bilo je rodno uvjetovano nasilje i kvaliteta usluge na području Grada i Županije.

Prilikom susreta s Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova članice udruge Domine iznijele su svoja iskustva u radu sa ženama preživjelim nasilje i nasilje u obitelji u vrijeme pandemije te o provedenim istraživanjima potreba i odgovora institucija na utvrđene potrebe, kao i o samoj kvaliteti usluge. Na sastanku je dogovorena organizacija sastanka s novoizabranim Gradonačelnikom Grada Splita, Ivicom Puljkom te daljnja suradnja na prevenciji i suzbijanju nasilja nad ženama i u obitelji.

Sastanak sa predstavnicama kriznog centra iz Ljubljane

Predstavnice udruge Domine održale su 28. rujna dogovorni sastanak s predstavnicama Društva Ženska svetovalnica iz Ljubljane. Cilj sastanka bio je utvrditi suradnju vezano za razvijanje programa kriznog centra u Splitu. Sastanak je održan online, putem Zoom platforme.

Na sastanku su ispred Domina sudjelovale Petra Sinovčić i Mirjana Kučer, dok je u Ljubljani bila Lucija Užmah, predsjednica društva. Na sastanku je predstavljen međusoban rad, te projekt pokretanja otvaranja prvog kriznog centra u Splitu. Dogovoreno je gostovanje gošći iz Ljubljane na planiranoj konferenciji o radu sa ženama u kriznim situacijama, koja će se održati u listopadu, u sklopu trećeg Mediteranskog ženskog festivala u Splitu, te studijska posjeta kriznom centru u Ljubljani koji vodi Ženska svetovalnica.

Edukacija o jednakim mogućnostima, ravnopravnosti spolova i rodno uvjetovanom nasilju u Lori

Mirjana Kučer sudjelovala je kao edukatorica na radionici organiziranoj za 30 polaznika Učilišta Hrvatske ratne mornarice u Lori, u subotu 2. listopada, a na poziv Ureda Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.

U sklopu provedbe međunarodnog projekta „Osnaživanje žena i podrška u vojnim snagama i mirovnim misijama Republike Hrvatske“, u kojem Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova sudjeluje kao partnerska institucija, u vojarni „Admiral flote Sveto Letica-Barba”– Pomorska baza „Lora” u Splitu održana je druga edukacijska radionica s temom jednakih mogućnosti, ravnopravnosti spolova i rodno uvjetovanog nasilja na kojoj je sudjelovalo 30 polaznika/ca Učilišta Hrvatske ratne mornarice.

IV. Organizacijski razvoj

9. Edukacije

9.1. Edukacija volontera

Radionica za volonterke i suradnice udruge Žene Kosovske doline

Radionice su namijenjene volonterkama koje će primjenjivati model podrške ženama koje se nastoje što kvalitetnije uključiti u svakodnevni život nakon izlaska iz skloništa, ali i svim ženama koje su odlučile izaći iz nasilne veze te se socijalno i ekonomski osamostaliti. Radionica je korisna i za članice, zaposlenice i volonterke udruge Žene Kosovske doline, budući da većina njih radi kao geronto domaćice i svakodnevno pomažu starijim osobama na području djelovanja udruge.

Radionice su dio trogodišnjeg programa Mreža ženske podrške – širenje mreže socijalne usluge podrške ženama žrtvama nasilja i žrtvama obiteljskog nasilja na području Dalmacije“ kojeg financira MRMSOSP.

Nastavljena obuka volonterki za rad u savjetovalištu

Nakon jesenjeg ciklusa, zadnji dan u mjesecu ožujku 31. ožujka udruga Domine nastavila je s proljetnim ciklusom obuke volonterki za rad u Centru za žensku podršku „Maja Čulić“.

Program obuhvaća edukaciju volonterki za podršku žrtvama i svjedocima, te općenito podršku ženama i djeci, te žrtvama obiteljskog nasilja u savjetovalištu i kriznom centru. Na radionici je sukladno epidemiološkim mjerama sudjelovao ograničen broj sudionica i to primarno onih koje su do sada surađivale na nekom obliku podrške ženama u savjetovalištu. Cilj je edukacija osposobiti volonterke za osobe od povjerenja te ih upoznati s oblicima pomoći i podrške koje kao volonterke mogu pružiti žrtvama i svjedocima nasilja. Uvodnu

radionicu za obuku volonterki za rad u savjetovalištu održala je Mirjana Kučer. Polaznice je upoznala s temama koje će se obrađivati u ovom ciklusu predavanja. Trajanje obuke predviđeno je do polovine 6. mjeseca ove godine.

Ova aktivnost dio je trogodišnjeg programa „Mreža ženske podrške – širenje mreže socijalne usluge podrške ženama žrtvama nasilja i žrtvama obiteljskog nasilja na području Dalmacije“ kojeg financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Predavanja za volonterke i volontere u savjetovalištu „Maja Čulić“

Novčana naknada žrtvama kaznenih djela naziv je online predavanja koje je u srijedu, 17. studenog organizirano za volonterke i volontere udruge koji rade u savjetovalištu udruge Domine, kao dio kriznog tima te na pružanju besplatne pravne pomoći.

9.2. Edukacija stručnog tima

Vanjske edukacije

Domine su sudjelovale na čitavom nizu vanjskih edukacija poput sudjelovanja na webinaru „Rezultati nacionalnog istraživanja o upotrebi europskog naloga za zaštitu“ za predstavnicke nevladinih organizacija koji je AŽKZ održala u četvrtak, 11. veljače 2021. godine; Edukaciji na temu: Zaštita majki koje su protupravno odvele dijete: ispreplitanje obiteljskog nasilja i roditeljske otmice djeteta; online predavanje pod nazivom „Učestali pozivatelji“, a koje je 26. svibnja organizirala Udruga za podršku žrtvama i svjedocima iz Osijeka. Ciklus predavanja o islandskom feminističkom pokretu iz prve ruke i brojna druga predavanja na kojima su sudjelovale članice, volonterke i zaposlenice te stručne suradnice Domina tijekom prošle godine.

Edukacija za pisanje izvještaja o provedbi CEDAW konvencije

Članice i volonterke Domina proći će program dvomjesečne edukacije s ciljem što bolje pripremljenosti za pisanje CEDAW (UN Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena) izvještaja u sjeni.

Deset tjedana intenzivnog

virtualnog edukacijskog programa od 9. svibnja do 20. srpnja u organizaciji udruge RODE iz Zagreba, a u suradnji s kanadskim The Women's Human Rights Education Institute. Program je online i odvijat će se kao kombinacija predavanja uživo i rada preko Moodle-a gdje je sva literatura + videa, odnosno kroz offline predavanja.

Predavanja uživo odslušat će Tea Bubić, dok su u timu još Petra Sinovčić i Lana Kučer koje će edukacije pratiti offline te sudjelovati u radu grupe.

Započeo ciklus edukacija iz programa Vital Voices

Mirjana Kučer iz Domina sudionica je stipendijskog programa Međugeneracijska stipendija za žene, mir i sigurnost u Južnoj Srednjoj Europi za razdoblje 2021. - 2022. *Intergenerational Fellowship on Women, Peace and Security in South Central Europe*. 27. srpnja održana je uvodna radionica.

Cilj programa je poboljšati kvalitetu i dostupnost usluga te pružanja pomoći osobama koje su preživjele rodno zasnovano nasilje (GBV), uključujući nasilje u uvjetima sukoba i nesigurnosti, te poboljšati pristup prevenciji, zaštiti i pravdi za sve osobe koje su preživjele rodno uvjetovano nasilje. Dodatno, cilj je stvoriti međunarodnu mrežu za koordinaciju aktivnosti na sprječavanju rodno uvjetovanog nasilja i zaštite preživjelih.

Stipendija Peace Fellowship trajat će od srpnja 2021. do lipnja 2022. godine. Uključivat će sudjelovanje u početnoj procjeni potreba te povremene virtualne sastanke, obuke i angažmane. Ako mjere vezane uz COVID dozvole, program će također uključivati dvije radionice u regiji u 2022. godini.

The banner features a blue background with an orange stylized bird logo on the left. Text includes: 'May 9 - July 16 10 WEEKS, ONLINE', 'Women's Human Rights Education Institute presents', 'WHRI VIRTUAL LEARNING PROGRAM CEDAW for Change!', 'Offered in collaboration with RODA (rodni i obiteljni)', 'Approx 3 hours per week of online and virtual learning', 'For information and application visit: www.roda.hr/en/projects/', 'For more details about the WHRI visit: www.learnwhri.org', 'FACILITATORS: Aida Facio (International Women's Human Rights Jurist, Founder, WHRI), Angela Lytle (Executive Director, WHRI), Bhavya Joshi (Educational Program Coordinator, WHRI)', 'Additional International WHRI expert presenters will be included, see the website for details!', and 'Program supported by: CHANNEL FOUNDATION and GLOBAL FUND FOR WOMEN'.

Vital Voices je stipendijski program koji okuplja različite aktivistkinje koje predvode borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja i zajednički rade na promicanju *agende* za žene, mir i sigurnost u južnoj i srednjoj Europi. U edukacijski program uključeno je 16 sudionica iz 4 države u regiji, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Kosova. Polaznice dolaze iz neprofitnog sektora, državne uprave, pravosuđa, privatnog sektora, akademske zajednice, politike i medija., odnosno koje imaju iskustvo rada u pružanju socijalnih usluga, pravosuđu, javnim politikama, zagovaranju, aktivizmu i novinarstvu. Pored Mirjana Kučer u programu 2021-2022 iz Hrvatske sudjeluju Doria Jukić, Dunja Skenderović i Dorotea Šušaš iz Zagreba. Nastavak edukacija planiran je za kraj rujna.

WAVE konferencija o prevenciji i zaštiti od seksualnog nasilja protiv žena i djece

Petra Sinovčić sudjelovala je kao predstavnica udruge Domine na 23.

WAVE (Europska ženska mreža protiv nasilja nad ženama) konferenciji: Prekidanje kruga: prevencija i rješavanje seksualnog nasilja protiv žena i djece. (*BREAKING THE CYCLE: preventing and tackling sexualised violence against women and children*).

Dvodnevna konferencija održana je 6. i 7. listopada online, a okupila

je brojne europske i svjetske stručnjakinje za pitanje prevencije i borbe protiv rodno uvjetovanog nasilja nad ženama.

Konferencija je imala za cilj ponuditi sudionicama holistički i međusektorski pristup prevenciji i borbi protiv, kako organizatorice kažu, seksualiziranog nasilja.

Trening za licenciranje novih članova mobilnih timova za pomoć odraslim žrtvama trgovanja ljudima u Primoštenu

Andreja Majica, volonterka udruge Domine boravila je u Primoštenu od 6. do 8. listopada na treningu za licenciranje novih članica i članova mobilnih timova za pomoć žrtvama trgovanja ljudima. Organizator treninga je Hrvatski Crveni križ u suradnji Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH.

Mobilni timovi za pružanje prvih oblika pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima, sukladno odredbama Protokola za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima sastavljeni su od osoba ovlaštenih za pružanje prvih oblika pomoći i zaštite novoidentificiranim žrtvama trgovanja ljudima. Licenca za rad u mobilnim timovima izdaje se na dvije godine. Pored

Andreje Majica, relicencirana članica mobilnog tima za područje Županije splitsko-dalmatinske iz redova organizacija civilnog društva koje se bave prevencijom i eliminacijom trgovanja ljudima, Mirjana Kučer također je iz udruge Domine.

9.3. Edukacija za članice i suradnice stručnog tima savjetovališta

Edukacija stručnog tima savjetovališta „Maja Čulić“

Tijekom vikenda 7. i 8. svibnja, na otoku Braču u „Kući Seka“ održana je jednodnevna radionica za članice stručnog tima savjetovališta udruge Domine. Radionica se bavila temom nasilja kroz primjenu Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i u obitelji.

Radionicu naziva “Nasilje nad ženama – rodno uvjetovano nasilje u Istanbulskoj konvenciji“ su pripremile i vodile odvjetnica u savjetovalištu udruge Domine, ujedno i ovlaštena pružateljica besplatne pravne pomoći, Vera Vučković i pravnica i voditeljica savjetovališta Mirjana Kučer.

Trodnevna radionica: Rad s preživjelima seksualno nasilje

Na Braču, u Splitskoj, u Kući Seka održana je u vremenu od 11. do 13. listopada radionica za članice stručnog tima, suradnice i volonterke udruge Domine te za članice stručnog tima udruge SOS Rijeka s ciljem osnaživanja i stručnog osposobljavanja za rad s preživjelima seksualno nasilje.

Trodnevna radionica „Feministički konzultantski rad sa ženama koje su preživjele traumu seksualnog nasilja. Ciljevi radionice bili su: razumijevanje seksualnog nasilja kao mehanizma održanja patrijarhalne strukture društva i ugnjetavanja žena, razumijevanje socijalizacije žena za ulogu „dobre djevojčice“ kao pripreme za žrtve seksualnog nasilja, razumijevanje poticanja „buntovne djevojčice“ za proces samostalnosti, vrednovanja sebe i otpora seksualnom nasilju, razumijevanje feminističke definicije seksualnog nasilja, opće podjele vrsta seksualnog nasilja i razrada feminističkog

pogleda na svijet kroz analizu i razmjenu primjera 'Kulture silovanja'. Tijekom radionice facilitatorice su sudionicama nastojale približiti razumijevanje uloge konzultacija sa ženama koje su preživjele seksualno nasilje te ih upoznati s osnovnim vrijednostima i principima u komunikaciji - konzultativnom podržavajućem radu sa ženama koje su preživjele nasilje (odnos povjerenja, povjerljivost, aktivno slušanje, bezuvjetno povjerenje u iskustvo nasilja-svjedočanstvo, svako iskustvo je jednako vrijedno i afirmativna akcija) s naglaskom na feminističke principe konzultantskog rada sa ženama koje su preživjele seksualno nasilje. Kroz trodnevni rad sudionice su zajedno s facilitatoricama radile na razumijevanju višestruke diskriminacije žena/interseksionalnosti, razumijevanju traume seksualnog nasilja: njene uloge, emocija od kojih je sačinjena, faza oporavka, tehnike rada u cilju iscjeljivanja traume i neurobiološke osnove traume seksualnog nasilja. Cilj edukacije bio je i upoznavanje s trauma-informiranim pristupom u podržavajućim strukama, ali i s vježbama disanja i značaja disanja proces iscjeljenja, tehnikama i vještinama za proces oporavka od traume te tehnike brige-o-sebi i brige-o-svom kolektivu kroz vježbe za regulaciju emocija uz uvećanje samopouzdanja. Radionicu su pripremile i vodile Lepa Mladenović iz Beograda i Marijana Senjak iz Zagreba, feminističke psihologinje. Marijana Senjak je psihologinja i psihoterapeutkinja, su-osnivačica je Centra za terapiju žena Medica Zenica, 1993., edukatorica feminističkog pristupa terapiji žena sa traumama seksualnog nasilja već 30 godina, od 2020., psihoterapeutkinja i članica Ženske sobe, Zagreb i suradnica brojnih ženskih organizacija u Hrvatskoj i regiji. Lepa Mladenović, psihologinja i feministička konsultantkinja, su-osnivačica Autonomnog ženskog centra protiv seksualnog nasilja 1993, Beograd, edukatorica feminističkog pristupa konzultativnog rada sa ženama koje su preživjele muško nasilje, rasizam i lezbofobiju.

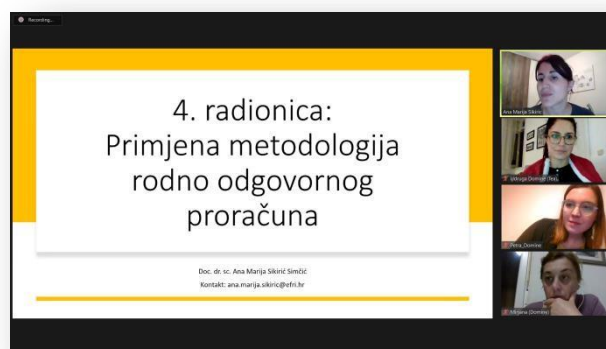
Trodnevna radionica na Pelješcu

Stručni tim Domina boravio je tri dana na Pelješcu u vremenu od 12. do 14. studenog, gdje je održana radionica na temu „Terapijski pristup u radu sa žrtvama nasilja, pravni i psihološki aspekti i iskustva rada u autonomnom centru za podršku preživjelim nasilje.“ O temi su govorile odvjetnica Vera Vučković i psihologinja Didina Baketić.

Rodno budžetiranje

Dana 15. studenog završio je ciklus od 4 poludnevne radionice koje je za potrebe udruge Domine održala Ana Marija Sikirić Simčić s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Tema je bila Rodni proračun kao put k održivoj politici sprječavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i u obitelji u lokalnoj zajednici.

10. Organizacijski razvoj

Udruga ima 81 članica, od kojih su 24 redovne s pravom odlučivanja na Skupštini udruge. Predsjednica udruge je mag. prava, odvjetnica Sandi Mršić. Savjet udruge čine tri vanjske suradnice, ne nužno članice organizacije. Predsjednica je prof.dr.sc. Valerija Barada, a članice su Đordana Barbarić i Blanka Čop. Izvršni odbor čine Mirjana Kučer, izvršna koordinatorica, Tea Bubić, programska koordinatorica te Ani Bubić, voditeljica financijskih i računovodstvenih poslova. Udrugu zastupaju, samostalno i pojedinačno predsjednica udruge i izvršna koordinatorica. Bazu od 51 volonterki i volontera koordinirala je programska koordinatorica. U udruzi su u 2021 bile zaposlene 4 osobe.

Grad Split produžio je zakup poslovnog prostora u Bosanskoj 4 koji udruga Domine plaća od 2006. godine. Poslovni prostor se Dominama daje u zakup na rok od narednih 5 godina. Ugovor počinje teći od 28. prosinca 2020. godine. Cijena zakupa iznosi 1.546,50 kuna mjesečno uz dodatno plaćanje komunalne naknade Gradu te ostalih zajedničkih usluga u zgradi (voda, struja, čišćenje).

Godišnja skupština Domina

U petak 10. prosinca održana je redovna godišnja skupština udruge Domine. Za razliku od prošle godine kada je skupština održana online ovogodišnja skupština održana je u prostorijama udruge u Bosanskoj 4.

Na redovnoj skupštini Izvršna koordinatorica Mirjana Kučer izvijestila je o rezultatima koje je udruga ostvarila u 2021. godini, ostvarenim prihodima, organizacijskom i programskom razvoju te izvorima prihoda koji su se u ovoj godini povećali za novih 20 %. Također su najavljeni novi projekti i donatori za 2022. godini. Usvojen je godišnji izvještaj o radu udruge u 2021. Financijski plan za narednu godinu izložila je Ani Bubić te je isti usvojen zajedno s operativnim planom. Nakon skupštine održan je predblagdanski domjenak za redovne članice i suradnice udruge.

Team building za volonterke i članice Domina u Žrnovnici

U subotu 16.3., sad već tradicionalno družile smo se u Žrnovnici nakon još jednom uspješno odrađenog 8. ožujka, Međunarodnog dana žena.

U Splitskoj, na Braču u „Kući Seka“ održana je 6. i 7. svibnja **supervizija rada savjetovališta** u prethodnom polugodišnjem razdoblju. Na superviziji su uz zaposlenice organizacije sudjelovale i vanjske članice stručnog tima te volonterke i suradnice udruge. Supervizija je realizirana u suradnji sa Ženskom grupom Split s kojom savjetovalište Domina ima dugogodišnju uspješnu suradnju. Ženska grupa Split inače je jedna od 4 ženske organizacije, osnivačice i članice Koordinacije ženskih grupa „Seka“, u čijem je vlasništvu i kuća.

11. Materijalna i financijska podrška radu udruge

Obriši suze – akcija za pomoć i podršku ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji

Udruga Domine i Inner Wheel Klub iz Splita potpisali su 21. travnja ugovor o donaciji namijenjen ženama u savjetovalištu i kriznom centru udruge.

Inner Wheel Klub Split donirao je na račun udruge Domine početkom travnja ukupan iznos od 51.919,90 kuna sredstava humanitarne pomoći. Sredstva su prikupljena tijekom tri mjeseca, do 21.12.2020. do 20.03.2021. godine, koliko je akcija „Obriši suze“ trajala. Sredstva će se u narednom razdoblju, najkasnije do kraja godine potrošiti na konkretnu pomoć i podršku za najmanje 50 korisnica i korisnika savjetovališta, žena i djece, te drugih članova obitelji, preživjelim nasilje. Pomoć i podrška ostvarit će se u vidu pravne podrške i odvjetničkog zastupanja, psihološke podrške, pomoći u podmirenju troškova smještaja u kriznim situacijama te konkretne financijske i materijalne podrške u hrani, lijekovima i sličnim egzistencijalnim potrebama.

Još jednom veliko HVALA Inner Wheelu na odlično organiziranoj i uspješnoj akciji, kao i svima koji su na bilo koji način sudjelovali u akciji. Posebno splitskim umjetnicima koji su ustupanjem svojih djela ovu akciju učinili mogućom, te građankama i građanima koji su svojim donacijama uplatili sredstva za konkretnu pomoć i podršku, prije svega ženama i djeci, korisnicima Centra za podršku ženama „Maja Čulić“ udruge Domine.

Donacije za savjetovalište i krizni centar

U razdoblju od druge polovice 2020. godine do danas, 2. veljače kroz Global Giving kampanju i pojedinačne donacije na račun udruge, prikupljeno je nešto više od 16.400,00 kn za hitnu pomoć i podršku ženama žrtvama nasilja i žrtvama obiteljskog nasilja. Sve

prikupljene donacije dio su fonda udruge za pomoć i pružanje usluga smještaja, savjetovanja, osiguravanja prehrambenih i higijenskih potrepština, odjeće i drugih oblika materijalne pomoći.

Kao što smo već isticale, tijekom 2020. smo zabilježile značajno povećanje broja poziva za pomoći i podrškom, čak 70% više u odnosu na 2019. godinu. Osim uobičajenih usluga pomoći i podrške (opća podrška, pravno i psihološko savjetovanje), pružale smo pomoć pri pronalasku hitnog smještaja, kao i kroz druge oblike financijske i materijalne pomoći.

Stečeno iskustvo i prepoznate potrebe u radu s žrtvama nasilja potakle su nas da pokrenemo osnivanje kriznog centra za žene žrtve nasilja, odnosno pružanje usluge hitnog i sigurnog privremenog smještaja i podrške.

City Center one Split za Domine!

Od 27.03. do 03.04 na prvom katu City centra One u Splitu skupljaju se donacije za otvaranje prvog kriznog centra za žene žrtve nasilja u Splitu!

Projekt #citylovesgreen organizira u zadnjem tjednu ožujka i početkom travnja humanitarnu akciju u splitskom City centru One humanitarnu akciju prodaje dizajnerskih torbi s ciljem prikupljanja sredstava za prvi krizni centar za žene žrtve nasilja u Splitu. BORŠA by Mala Radnja Dizajna dizajnirala je genijalne torbe koje posjetitelji Centra mogu dobiti u zamjenu za donaciju od 50,00 kn. Sve donacije će biti uplaćene Dominama u svrhu otvaranja kriznog centra za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji.

Budite dio projekta #citylovesgreen

Na račun udruge Domine, 29. travnja uplaćen je iznos donacije sredstava prikupljenih u humanitarnoj akciji #citylovesgreen. Sredstva su namijenjena otvaranju kriznog centra za žene žrtve seksualnog nasilja i obiteljskog nasilja.

Na račun Domina uplaćen je iznos od 49.228,60 kn, prikupljen u City Centar One u sedmodnevnoj humanitarnoj akciji. Akcija je održana od 27. ožujka do 03. travnja na prvom katu City centra One u Splitu Prikupljena sredstva iskoristit će se za direktnu pomoć i podršku ženama u kriznom centru udruge Domine.

Expatri podržali rad savjetovališta i kriznog centra Domina

U srijedu 1. rujna neformalna inicijativa Expat uplatila je novčani iznos donacije, 10.762,30 kuna prikupljenih sredstava za otvaranje prvog kriznog centra za preživjele seksualno i druge oblike nasilja udruge Domine.

12. Solidarno s drugima

Domine donirale uredsku opremu LGBT Centru Split

Tijekom veljače udruga Domine nastavila je dobru suradnju s LGBT Centrom Split s kojim je 15. veljače potpisan ugovor o donaciji uredskog materijala i opreme.

Na popisu doniranih stvari našla su se dva uredska ormara; 2 ventilatora, mikrofoni i sitna tehnička i IT oprema. Nastavak je to dobre suradnje i podrške radu Centra koje su Domine započele od kad je navedeni prostor dodijeljen nekad aktivnoj udruzi Ripšet. Danas u tom prostoru djeluje LGBT Centar, s kojim, između ostalog Domine surađuju na osmišljavanju i provedbi projekata koji imaju za cilj podršku i osnaživanje LGBT scene u Splitu.

Projekti u 2021. godini

Projekti koji su se provodili u 2021. godini:

- ✚ Savjetovalište „Maja Čulić“ - pružanje primarne besplatne pravne pomoći - Ministarstvo pravosuđa i uprave - 93.820,00 kn
- ✚ Mreža ženske podrške - širenje mreže socijalne usluge podrške žrtvama nasilja i žrtvama obiteljskog nasilja na području Dalmacije - Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike - 160.000,00 kn
- ✚ Žena ženi - osnaživanjem i podrškom ZA društvo bez nasilja - savjetovalište za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji - Splitsko-dalmatinska županija - 10.000,00 kn
- ✚ O kruhu i ružama - izložba posvećena životu i radu radnica Jugoplastike - Splitsko - dalmatinska županija - 3.000,00 kn
- ✚ Žena ženi - osnaživanjem i podrškom ZA društvo bez nasilja - savjetovalište za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji - Grad Split - 45.000,00
- ✚ Učimo zajedno odgovornost - Grad Split - 10.000,00
- ✚ Priča ženske solidarnosti - Europske snage solidarnosti, AMPEU - 6.888,00 EUR
- ✚ Krizni centar za seksualno nasilje - Grad Split - 5.000,00 kn
- ✚ Misli zdravo - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta - 86.666,67 kn
- ✚ Women to Women - Support Network in the Time of Crisis
- ✚ Zagovaranje promjene lokalnih javnih politika prema ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji ACF, Fond za aktivno građanstvo - 4.995,00 EUR
- ✚ Rodni proračun kao put k održivoj politici sprječavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i u obitelji u lokalnoj zajednici - ACF, Fond za aktivno građanstvo - 14,981.04 EUR
- ✚ O kruhu i ružama - prikupljanje životnih priča bivših radnica Jugoplastike - Europske snage solidarnosti, AMPEU - 6.888,00 EUR
- ✚ PričaONa solidarnoSTi - Europske snage solidarnosti, AMPEU - 6.888,00 EUR
- ✚ Utjecaj javnih politika na kvalitetu obiteljskog i radnog života te na demografsku sliku Hrvatske – prostori promjene; partnerski projekt; ESF - 3.599.941,69 HRK

„Slike iz ženske prošlosti Splita“

Udruga Domine potpisala je 19. siječnja Ugovor s Gradom Splitom kojim se s 8.000,00 kuna financira projekt „Slike iz ženske prošlosti Splita“. Projekt je financirala Službom za društvene djelatnosti – odsjek za kulturu iz domene očuvanja kulturne baštine Grada Splita. Projekt je provedene u 2020 kroz organizaciju drugog po redu Mediteranskog ženskog festivala i izradu murala posvećenog Palmini Piplović. Podsjetimo, mural je autorsko djelo umjetnice Andre Resner, a naslikan je u Palminoj ulici 3 u splitskom Varošu na pročelju obiteljske kuće sestara Cikatić.

„Zagovaranje promjene lokalnih javnih politika prema ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji“

Projekt se započeo provoditi 25. studenog, a glavni cilj mu je zagovaranje otvaranja kriznog centra na području Splitsko-dalmatinske županije te osiguranja javnog stambenog fonda za žene preživjele nasilje i žrtve nasilja u obitelji. Projekt Zagovaranje promjene lokalnih javnih politika prema ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji je podržan sa 4.995,00 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova.

Započinje provedba projekta „Žene za žene - podrška u vremenima krize“

Od 1. svibnja započeo je s provedbom jednogodišnji projekt „Žene za žene – podrška u vremenima krize“ koji se bavi zagovaranjem i edukacijom za otvaranje prvog kriznog centra u Splitu i Hrvatskoj za žene preživjele nasilje i seksualno nasilje.

Zagovarački jednogodišnji projekt za otvaranje kriznog centra za žene žrtve nasilja u Dalmaciji je započeo s provedbom 1. svibnja. Voditeljica projekta Žene za žene – podrška u vremenima krize (*Women to Women - Support Network in the Time of Crisis*) je Petra Sinovčić. Glavne aktivnosti su zagovaranje lokalnih vlasti, informiranje javnosti o važnosti i potrebi otvaranja kriznog centra za hitan i privremeni smještaj žena preživjelih nasilje te educiranje za rad u kriznom centru stručnog tima savjetovališta udruge

Domine. Važnost projekta prepoznata je od strane američke zaklade The Balkan Trust for Democracy (BTD) koja je rad udruge podržala s iznosom od 24.420,00 dolara.

Nastavak pružanja primarne besplatne pravne pomoći u Dominama

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo pravosuđa i
uprave

Domine i u 2021. godini nastavljaju s provedbom projekta Savjetovalište „Maja Čulić“ – pružanje primarne besplatne pravne pomoći“.

Cilj je projekta osigurati primarnu besplatnu pravnu pomoć korisnicama/cima Savjetovališta za žene žrtve nasilja i žrtve obiteljskog nasilja, te drugim potrebitima u područjima djelovanja prijavitelja i partnera. Project se realizira u partnerstvu s udrugama SOS Rijeka i CESI Zagreb te Pravna klinika pri Pravnom fakultetu u Splitu. Primarnu besplatnu pravnu pomoć pruža odvjetnica Vera Vučković, a projekt vodi pravica Mirjana Kučer. Odobrena vrijednost projekta je 93.820,00 kn. Glavne aktivnosti su BPP te edukacija stručnog tima Domina i partnerskih organizacija.

Projekt je odobren kroz Natječaj za financiranje projekata ovlaštenih udruga i pravnih klinika za pružanje primarne pravne pomoći za 2021. Ministarstva pravosuđa i uprave.

Učimo zajedno odgovornost

Udruga Domine potpisala je 14. srpnja s Gradom Splitom ugovor o sufinanciranju projekta za mlade, „Učimo zajedno odgovornost“. Odobrena vrijednost projekta je 10.000,00 kuna.

Projekt je namijenjen mladima od 15 do 30 godina. Cilj je projekta kroz radionice iz područja financijske, medijske, emocionalne i političke pismenosti pripremati mlade za preuzimanje odgovorne uloge u zajednici i svakodnevnom životu.

To će se postići kroz 6 mjeseci održavanjem tematskih radionica koje se bave temama emocionalne pismenosti i zaštite mentalnog zdravlja mladih, poznavanjem financijske, medijske te političke pismenosti. Radionice će pripremiti i voditi stručnjaci za pojedina područja te izvoditeljice Domina koje imaju iskustvo u radu s mladima te u pripremi i održavanju treninga, seminara, radionica i sličnih događaja. Istovremeno disimilacijskim aktivnostima i

promoviranjem provedbe projekta na društvenim mrežama i lokalnim utjecat će se na podizanje svijesti o važnosti cjeloživotnog učenja mladih te obrazovanja za preuzimanje odgovorne i aktivne uloge u zajednici. Projekt završava s 31. prosincem 2021. godine.

Potpisan ugovor o financiranju savjetovišta udruge Domine sa Splitsko-dalmatinskom županijom

SPLITSKO
DALMATINSKA
ŽUPANIJA

Splitsko-dalmatinska županija i udruga Domine potpisale su 21. srpnja ugovor kojim je osiguran nastavak financiranja savjetovišta za rad sa ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji.

Projekt „Žena ženi – osnaživanjem i podrškom ZA društvo bez nasilja – savjetovište za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji“, koji traje do kraja 2021. godine financijski, s 10.000,00 kuna podržala je Splitsko-dalmatinska županija. Projekt ima za cilj podizanje razine usluge sprječavanja i zaštite žena žrtava nasilja i žrtava nasilja u obitelji kroz aktivnosti savjetovanja i podrške, podizanja svijesti, edukacije i zagovaranja u SDŽ.

Priča ženske solidarnosti

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

Udruga Domine od 15. kolovoza provodi novi volonterski projekt u okviru Europskih snaga solidarnosti. Projekt Priča ženske solidarnosti osmišljen

je i provodit će se od strane 8 volonterki a bavit će se osvještavanjem rodno uvjetovanog nasilja.

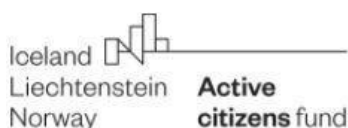
Ugovor o provedbi projekta potpisan je s Agencijom za mobilnost i programe Europske unije i provodi se od 15. kolovoza 2021. do 14. kolovoza 2022. godine. Vrijednost projekta je 6.888,00 EUR.

Projekt pod mentorstvom provodi 8 volonterki u dobi od 18 do 30 godina. Ovim projektom pružit će se podrška ženama preživjelim nasilje i njihovim obiteljima. Kroz različiti terapijski pristup (edukacija, rekreacija, radna, art ili okupacijska terapija), a s obzirom na znanja i vještine s kojima volonterke raspolažu žene i njihova djeca i obitelji dodatno će se osnažiti. To će se postići kroz aktivnosti zajedničkih boravaka u prirodi, edukativnih šetnji i predavanja s ciljem približavanja ženske prošlosti Splita i Dalmacije, kroz tečajeve

samoobrane KRAV MAGA, kroz kreativne art radionice te radionice šivanja i izrade suvenira i božićnih ukrasa. Drugi dio aktivnosti odnosi se na prevenciju i zagovaranje borbe protiv nasilja nad ženama kroz organiziranje javnih akcija u okviru međunarodne kampanje "16 dana aktivizma u borbi protiv nasilja nad ženama".

Četvrti je ovo volonterski projekt mladih u okviru programa Europske snage solidarnosti koje udruga uspješno provodi treću godinu za redom.

Fond za aktivno građanstvo u Hrvatskoj podržao projekt udruge Domine

Fond za aktivno građanstvo u Hrvatskoj u sklopu prvog Poziva za financiranje malih projekata prihvatio projekt udruge Domine pod nazivom "Rodni proračun kao put k održivoj politici sprječavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i u obitelji u lokalnoj zajednici".

Cilj je projekta analizirati postoje li lokalne javne politike prevencije i borbe protiv nasilja prema ženama i nasilja u obitelji te jesu li iste kreirane prema načelima rodno osjetljive politike odnosno primjenom rodno osjetljivog proračuna, a sukladno preporukama Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2017. do 2022. Kroz projekt će biti izvršena rodna analiza proračuna i uspostavljen model rodnog proračuna kao održivog načina financiranja prevencije i servisa za podršku ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji na lokalnoj razini te ojačana zagovaračka pozicija Domina i lokalnih udruga na području 4 dalmatinske županije na kojima se projekt provodi (Splitsko-dalmatinska; Šibensko-kninska; Dubrovačko-neretvanska i Zadarska).

Projekt financiran iz Programa Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj (kroz financijske mehanizme EGP-a i Kraljevine Norveške). Trajanje projekta je 12 mjeseci, od 01.09.2021. do 31.08.2022. i financiran je u iznosu od € 14,981.04.

Potpisan još jedan ugovor sa Županijom splitsko-dalmatinskom

Splitsko-dalmatinska županija i udruga Domine potpisali su 16. rujna ugovor o financiranju izložbe posvećene ženama koje su nekad radile u jednom od najvećih radnih kolektiva u Splitu,

Jugoplastika.

Izložba je održana tijekom svibnja, a Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, tehničku kulturu i sport Županije splitsko-dalmatinske podržao je rad udruge Domine s 3.000,00 kn. Udruga je aktivnost provela tijekom svibnja te je o utrošenim sredstvima podnesen izvještaj Županiji.

Novi projekt "Misli zdravo!"

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti i
obrazovanja

Dana 8. studenog započeo je s provedbom projekt Misli zdravo koji udruga Domine provodi u partnerstvu s Prvom gimnazijom u Splitu u školskoj godini 2021./2022. Projekt je osmišljen na način da teži kroz provedbu osmišljenih aktivnosti unaprijediti životne vještine djece i mladih te poticati kreativnost, stvaralaštvo i poduzetničke vještine i zdrave stilove života mladih. Poseban naglasak u projektu je na mentalnom zdravlju i jačanju samopouzdanja i optimizma kod mladih, osobito u kontekstu promjena koje je sa sobom donijela pandemija COVID-19. Kroz 4 modula radionica razvijat će se osobine pozitivnosti, kreativnosti, praktičnosti i otvorenosti. Mladi će se poticati na aktivnije sudjelovanje u životu zajednice. Cilj je projekta osnažiti učenike srednjih škola za primjenu zdravih stilova života. Također kroz istraživanje će se nastojati istražiti utjecaj krize izazvane COVID-om na srednjoškolsku populaciju, roditelje, nastavnike i stručne djelatnike. Projekt Misli zdravo financijski je podržalo Ministarstvo znanosti i obrazovanja s iznosom 86.666,67 kuna.

Sredstva za projekte od interesa Grada Splita kriznom centru udruge Domine

GRAD SPLIT

U ponedjeljak 6. prosinca Grad Split odobrio je sredstva u iznosu od 5.000,00 kn udruzi Domine za projekt Krizni centar za seksualno nasilje.

Projekt Krizni centar za seksualno nasilje provodio se u drugoj polovici 2021. godine, od 1. lipnja. Cilj je projekta ukazati na važnost prepoznavanja problema seksualnog nasilja nad ženama te podići kvalitetu usluge pomoći i podrške žrtvama istog u Gradu Splitu. U okviru projekta provedena je edukacija za članice stručnog tima Domina, volonterke i suradnice: Kako raditi sa žrtvama seksualnog nasilja. Edukaciju su provele i pripremile Marijana Senjak i Lepa Mladenović u listopadu ove godine.

Projekt je financiran sredstvima iz Natječaja za prijavu projekata od interesa za Grad Split u okviru raspoloživih sredstava iz Proračuna Grada Splita za 2021. godinu

Sažetak

Udruga Domine ostvarila je prihod u 2021. godini 1.028.042,00 kn. Broj zaposlenih je 4, broj suradnica-ka 14. Udruga je imala registriranih 81 članicu od kojih su 24 redovne te 51 volonterku i volontera koji su ostvarili ukupno 1435 volonterskih sati doprinosa radu udruge. odvjetnica Sandi Mršić. Savjet udruge čine tri vanjske suradnice, ne nužno članice organizacije. Predsjednica je prof.dr.sc. Valerija Barada, a članice su Đordana Barbarić i Blanka Čop. Izvršni odbor čine Mirjana Kučer, izvršna koordinatorica, Tea Bubić, programska koordinatorica te Ani Bubić, voditeljica financijskih i računovodstvenih poslova. Udrugu zastupaju, samostalno i pojedinačno predsjednica udruge i izvršna koordinatorica.

Udruga Domine provodila je u 2021. godini 15 projekata od kojih je na 14 projekata bila nositeljica. Projekti se provode kroz 5 definiranih programa. To su programi edukacije i istraživanja, program osnaživanja žena i mladih, program direktne podrške te zagovaranja i partnerstava i umrežavanja. Programi se realiziraju kroz tri centra. Programi se provode kroz tri definirana centra: Ženski društveni centar: „Aida Koludrović“, Centar za žensku podršku „Maja Čulić“ te Centar za žensku podršku „Vinka Bulić“.

Program direktne podrške ženama pružamo kroz Savjetovalište „Maja Čulić“ za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji. Savjetovalište se uspješno razvija već više od 10 godina i kao takvo prepoznato je od strane korisnica i institucija. Cilj programa je direktna podrška ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u obitelji na području 4 dalmatinske županije te prevencija, odnosno osvještavanje važnosti prevencije i zaštite od nasilja, kao i aktivnosti zagovaranja učinkovitijeg pristupa problemu te kao četvrti važan cilj podizanje kapaciteta relevantnih dionika, dakle, udruge koja provodi projekt, partnera, te nadležnih institucija na području provedbe. Udruga je tijekom tri godine koliko provodi program ostvarila slijedeće rezultate: povećan broj korisnika; provedene kampanje i podignuta vidljivost odnosno prepoznatljivost savjetovališta u javnosti.; podignuta razina edukacije tima savjetovališta i proširena volonterska baza te ostvareni kontakti s lokalnim vlastima u cilju financijske održivosti rada savjetovališta. Također je ostvarena suradnja sa centrima za socijalnu skrb, policijom te odjelom za podršku žrtvama i svjedocima pri splitskom Županijskom sudu. Tijekom 2021. godine neki oblik podrške unutar savjetovališta i kriznog centra dobilo je ukupno 211 osoba, od toga 200 žena i 11 muškaraca. U odnosu na prethodnu 2020. godinu, evidentirano je ukupno 170 novih korisnica-ka (160 žena i 10 muškaraca). Što se tiče načina pružanja podrške bilo je 388 sati osobne podrške, 174 telefonske podrške, 25 podrške putem Interneta te 22 terenska posjeta. Projektom pružanja besplatne pravne pomoći u 2021. godini

obuhvaćeno je 102 korisnice-ka, od kojih 99 žena i 3 muškarca. Pruženo je 77 sati opće pravne informacije, 80 sati pravnih savjeta, 7 sati sastavljanja podnesaka, 10 zastupanja u postupcima pred javnopravnim tijelima te 11 sati pravne pomoć u izvansudskom mirnom rješavanju spora.

Savjetovalište je registrirano pri MDOMSP za pružanje usluga opće i pravne podrške. Također ima i certificirani mobilni tim za podršku žrtvama trgovanja ljudima. Udruga je tijekom 2020. razvila program privremenog smještaja u kriznim situacijama te terenske posjete uglavnom na širem ruralnom području dalmatinske regije. Posjećenost mrežne stranice udruge u 2021 iznosi 204 283 posjeta; dok društvena stranica udruge Facebook ima 4986 like-ova, a društvena stranica savjetovališta „Maja Čulić“ 1289 like-a.

Tijekom 2021. godine neki oblik podrške unutar savjetovališta i kriznog centra dobilo je ukupno 211 osoba, od toga 200 žena i 11 muškaraca. U odnosu na prethodnu 2020. godinu, evidentirano je ukupno 170 novih korisnica-ka (160 žena i 10 muškaraca). Što se tiče načina pružanja podrške bilo je 388 sati osobne podrške, 174 telefonske podrške, 25 podrške putem Interneta te 22 terenska posjeta. Projektom pružanja besplatne pravne pomoći u 2021. godini obuhvaćeno je 102 korisnice-ka, od kojih 99 žena i 3 muškarca. Pruženo je 77 sati opće pravne informacije, 80 sati pravnih savjeta, 7 sati sastavljanja podnesaka, 10 zastupanja u postupcima

Za kompetentnost udruge je bitno razvijanje kriznog centra za preživjele seksualno i druge oblike nasilje, suradnja s Gradom na otvaranju privremenog smještaja (kriznog centra), mobilni tim za trgovanje, te uska suradnja s Odjelom za podršku žrtvama i svjedocima. Udruga ima formiran volonterski tim za krizne situacije koje rade sa žrtvama. Važna je, čini mi se i suradnja s Pravnom klinikom jer studenti Pravnog fakulteta u Splitu iz Pravne klinike volontiraju u Dominama. Savjetovalište “Maja Čulić” - pružanje besplatne primarne pravne pomoći naziv je projekta.

Udruga je prepoznata u sredini u kojoj djeluje kao sigurno mjesto za žene i zagovaračka i *grassroot* organizacija. U 2021. godini zabilježile smo 118 medijskih objava o aktivnostima udruge. Posjećenost mrežne stranice udruge u 2021 iznosi 204 283 posjeta; dok društvena stranica udruge Facebook ima 4.986 like-ova, a društvena stranica savjetovališta „Maja Čulić“ 1289 like-a.

2021. godinu obilježila su 3 važna događaja. Prvi je zagovaranje kriznog centra koje je rezultiralo osiguravanjem sredstava za rad istog kroz gradski proračun te prepoznavanjem udruge Domine kao one koja provodi uslugu privremenog smještaja žena u kriznim situacijama. Drugi bitan događaj je ubojstvo žene na radnom mjestu u Splitu koje je u fokus

politike i javnosti doveo pitanje femicida. Treći događaj ima važnost za lokalnu priču ženske prošlosti, a to su izložba i dokumentarni film „O kruhu i ružama“ koji bilježi priče radnica nekadašnje firme Jugoplastika koja je u svom usponu zapošljavala oko 10.000 žena.

Summery

In 2021, the Domine Association generated HRK 1,028,042.00 in revenue. The number of employees is 4, the number of associates is 14. The association had 81 registered members, of which 24 are full-time and 51 are volunteers who have achieved a total of 1435 volunteer hours of contribution to the work of the association.

lawyer Sandi Mršić. The council of the association consists of three external associates, not necessarily members of the organization. The president is prof.dr.sc. Valerija Barada, and the members are Đordana Barbarić and Blanka Čop. The Executive Board consists of Mirjana Kučer, Executive Coordinator, Tea Bubić, Program Coordinator and Ana Bubić, Head of Financial and Accounting Affairs. The association is represented by the president of the association and the executive coordinator.

In 2021, the Domine Association implemented 15 projects, of which it was the holder of 14 projects. Projects are implemented through 5 defined programs. These are education and research programs, a program for the empowerment of women and youth, a program of direct support and advocacy and partnerships and networking. The programs are implemented through three centers. The programs are implemented through three defined centers: Women's Social Center: "Aida Koludrovič", Center for Women's Support "Maja Čulić" and Center for Women's Support "Vinka Bulić".

We provide a program of direct support to women through the Counseling Center "Maja Čulić" for women victims of violence and victims of domestic violence. The counseling center has been successfully developed for more than 10 years and has been recognized as such by users and institutions. The aim of the program is to directly support women victims of violence and victims of domestic violence in 4 Dalmatian counties and prevention, ie awareness of the importance of prevention and protection from violence, as well as advocacy for more effective approach to the problem and the fourth important goal which implements the project, partners, and competent institutions in the field of implementation. During the three years of the program, the association has achieved the following results: increased number of users; conducted campaigns and raised visibility of the counseling center to the public; raised the level of education of the counseling team and expanded the volunteer base and established contacts with local authorities in order to ensure the financial sustainability of the counseling. Cooperation was also established with the social welfare centers, the police and the victim and witness support department at the Split County Court. During 2021, a total of 211 people received some form of support within the counseling center and crisis center, of

which 200 were women and 11 were men. Compared to the previous 2020, a total of 170 new beneficiaries were registered (160 women and 10 men). In terms of how to provide support, there were 388 hours of personal support, 174 telephone support, 25 online support and 22 field visits. The project of providing free legal aid in 2021 includes 102 beneficiaries, of which 99 are women and 3 are men. 77 hours of general legal information, 80 hours of legal advice, 7 hours of drafting submissions, 10 hours of representation in proceedings before public bodies and 11 hours of legal assistance in out-of-court peaceful settlement of disputes were provided.

The counseling center is registered with the MDOMSP for the provision of general and legal support services. It also has a certified mobile team to support victims of trafficking. During 2020, the association developed a program of temporary accommodation in crisis situations and field visits mainly in the wider rural area of the Dalmatian region. The number of visits to the association's website in 2021 was 204,283; while the social party of the Facebook association has 4986 likes, and the social page of the counseling center "Maja Čulić" has 1289 likes.

During 2021, a total of 211 people received some form of support within the counseling center and crisis center, of which 200 were women and 11 were men. Compared to the previous 2020, a total of 170 new beneficiaries were registered (160 women and 10 men). In terms of how to provide support, there were 388 hours of personal support, 174 telephone support, 25 online support and 22 field visits. The project of providing free legal aid in 2021 includes 102 beneficiaries, of which 99 are women and 3 are men. 77 hours of general legal information, 80 hours of legal advice, 7 hours of drafting submissions, 10 hours of representation in proceedings were provided

For the competence of the association, it is important to develop a crisis center for survivors of sexual and other forms of violence, cooperation with the City on the opening of temporary accommodation (crisis center), mobile trafficking team, and close cooperation with the Victims and Witnesses Support Department. The association has formed a volunteer team for crisis situations that work with victims. It seems important to me to cooperate with the Law Clinic because students of the Faculty of Law in Split from the Law Clinic volunteer in Domine. Counseling "Maja Čulić" - providing free primary legal aid is the name of the project.

The association is recognized in an environment where it operates as a safe place for women and advocacy and grassroot organizations. In 2021, we recorded 118 media announcements about the activities of the association. The number of visits to the association's website in

2021 was 204,283; while the social stranger of the Facebook association has 4,986 likes, and the social page of the counseling center "Maja Čulić" has 1289 likes.

2021 was marked by 3 important events. The first is the advocacy of the crisis center, which resulted in the provision of funds for its work through the city budget and the recognition of the association Domine as one that provides temporary accommodation for women in crisis situations. Another important event is the murder of a woman at work in Split, which brought the issue of femicide into the focus of politics and the public. The third event is important for the local story of women's past, and that is the exhibition and documentary "About Bread and Roses", which records the stories of workers of the former company Jugoplastika, which employed about 10,000 women in its rise.